

Strzelce Opolskie
maj 2025
aktualizacja:
lipiec 2025, marzec
2026

**Miejscowy plan zagospodarowania
przestrzennego gminy Strzelce Opolskie
w rejonie ulicy Dziewkowickiej**

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

Opracowanie: mgr inż. Joanna Jaskóła
współpraca: mgr inż. Grzegorz Jaskóła

SPIS TREŚCI:

1.	PODSTAWOWE INFORMACJE O PROGNOZIE 1.1 POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI 1.2 CEL PROGNOZY 1.3 METODYKA OPRACOWANIA 1.4 ZAWARTOŚĆ PROGNOZY 1.5 PODSTAWY PRAWNE
2.	CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM 2.1 LOKALIZACJA 2.2 DOTYCHCZASOWY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA
3.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 3.1 KRAJOBRAZ I MORFOLOGIA 3.2 BUDOWA GEOLOGICZNA 3.3 ZŁOŻA KOPALIN 3.4 GLEBY 3.5 WARUNKI WODNE 3.6 WARUNKI KLIMATYCZNE 3.7 RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA
4.	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO 4.1 HISTORIA MIEJSCOWOŚCI 4.2 ZABYTKI NIERUCHOME 4.3 ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE 4.4 KRAJOBRAZ KULTUROWY
5.	ANALIZA I OCENA WPŁYWU DOTYCHCZASOWEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU NA ŚRODOWISKO 5.1 ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE 5.2 ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO KULTUROWE
6.	OCENA PROPONOWANYCH WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU 6.1 ZMIANY W SPOSOBIE ZAGOSPODAROWANIA TERENU 6.2 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO 6.3 PRZEWIDYWANE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU 6.4 PRZEWIDYWANE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO
7	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM
8	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO
9	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO
10	METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU MIEJSCOWEGO
11	STRESZCZENIE

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PROGNOZIE

1.1. Powiązania z innymi dokumentami

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko, zwana dalej prognozą, została opracowana dla potrzeb projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej*.

W prognozie uwzględniono w szczególności wnioski ze sporządzonego dla gminy Strzelce Opolskie opracowania ekofizjograficznego (autorstwa dr Krzysztof Badora, Opole 2015 r.), wykonanej zgodnie z warunkami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. z 2002 r. Nr 155 poz. 1289) oraz wykonanej analizy ekofizjograficznej (autorstwa „Urbi” Joanna Jaskóła). Celem opracowania jest podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu projektowanych ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Zgodnie ze wskazaniami planistycznymi zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym, planowanie miejscowe winno się opierać na zasadach strefowania, czyli takim rozmieszczeniu obiektów konfliktowych, aby nie były wzajemnie uciążliwe. Dotychczasowe zmiany środowiska przyrodniczego związane są przede wszystkim z rozwojem funkcji rolniczej oraz na niewielkim obszarze - funkcji osadniczej. Najpoważniejszymi zagrożeniami dla środowiska są:

- rozwój intensywnego rolnictwa,
- rozwój zabudowy w sąsiedztwie terenów przyrodniczo-cennych,
- degradacja chemiczna i fizyczna wód powierzchniowych i podziemnych, związana z intensyfikacją rolnictwa na terenie wiejskim.

W opracowaniu ekofizjograficznym prognozuje się stabilizację lub niewielką dalszą degradację już zubożonych ekosystemów. Potencjalnie najbardziej niepożądanymi procesami będą:

- pogarszanie się stanu wód I-ego poziomu w wapieniu muszlowym oraz wód powierzchniowych,
- dewastacja i degradacja siedlisk chronionych i rzadkich oraz miejsc występowania najcenniejszych koncentracji biocenoz wodno-błotnych i gatunków roślin chronionych i rzadkich,
- przekształcenia gleb oraz powierzchniowych utworów geologicznych na skutek rozwoju zabudowy, szczególnie przemysłowej, wielkoobszarowej,
- pogarszanie się jakości gleb i wód pod wpływem intensyfikacji produkcji rolnej.

Ograniczenia zagrożeń dla środowiska przyrodniczego i poprawę jego funkcjonalności na analizowanym obszarze można osiągnąć poprzez:

- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej,
- nie wprowadzanie zabudowy do dolin rzecznych,
- ochronę kępowych i liniowych zadrzewień i zakrzewień w dolinach i na wysoczyźnie,
- racjonalne gospodarowanie na terenach rolniczych nawozami i środkami ochrony roślin,
- koncentrację nowej zabudowy na obszarach już zabudowanych (dogęszczenie) i w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Terenami, których użytkowanie i zagospodarowanie z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinny być podporządkowane zachowaniu walorów i zasobów przyrodniczych, są:

- siedliska przyrodnicze chronione,
- na terenie gminy nie występują gleby klas I i II,
- strefy wzdłuż dróg głównej i powiatowej oraz wzdłuż terenów komunikacji kolejowej i szynowej zagrożone hałasem.

Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów przyrodniczych to ograniczenia wynikające z obecności ww. obszarów.

**Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowieckiej**

Ponadto w prognozie wykorzystano następujące materiały:

- Opracowanie Ekofizjograficzne Gminy Strzelce Opolskie, Krzysztof Badora - Ekosystem Projekt, Opole VII 2015.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie przyjęte Uchwałą Nr LV/449/2022 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 28 września 2022 r. "Studio Format" Pracownia Projektowa Renata Klimek, Strzelce Opolskie.
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowieckiej”, przyjęty Uchwałą Nr L/433/06 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 25 października 2006 r. (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 10 stycznia 2007 r. Nr 1, poz. 9);
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Strzelce Opolskie A”, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/264/09 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 25 lutego 2009 r. (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 30 kwietnia 2009 r. Nr 30, poz. 528);
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie we wsi Szczepanek”, przyjęty Uchwałą Nr LIV/374/02 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich dnia 25 kwietnia 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 24 lipca 2002 r. Nr 73, poz. 994);
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie dla części wsi Dziewkowiec”, przyjęty Uchwałą Nr XIV/97/2015 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 28 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 16 listopada 2015 r. poz. 2535).
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego, przyjęty Uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r.;
- Program ochrony powietrza dla strefy opolskiej i miasta Opola ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz poziomów dopuszczalnych pyłu PM2,5, ozonu i benzenu dla strefy opolskiej, przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/403/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 stycznia 2018 r.;
- Program ochrony powietrza dla strefy opolskiej i miasta Opola ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz poziomów dopuszczalnych pyłu PM2,5, ozonu i benzenu dla strefy opolskiej, przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/403/2018 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 stycznia 2018 r.;
- Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Strzelce Opolskie, przyjęty Uchwałą Nr XXIX/232/2016 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 28 grudnia 2016 r.;
- Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2018-2021, przyjęty Uchwałą Nr XLV/374/2018 Rady Miejskiej w Strzelcach z dnia 28 marca 2018 r.;
- Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023, przyjęty Uchwałą Nr XV/150/2019 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 30 października 2019 r.;
- Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Strzelce Opolskie, K. Spalek, 2007 r.;
- Mapy zamieszczone w serwisie <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap/>.
- Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza gminy Strzelce Opolskie, BIO-PLAN, Krasiejów 2007
- Program ochrony środowiska dla gminy Strzelce Opolskie na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024. Albeko, Opole.
- Program Ochrony Środowiska dla powiatu strzeleckiego na lata 2016 – 2020 z perspektywą na lata 2021- 2024.
- Program opieki na zabytkami gminy Strzelce Opolskie na lata 2020-2023, Strzelce Opolskie sierpień 2019 r.
- Mapa sozologiczna Polski, arkusz M-34-49-B Strzelce Opolskie. GEOPOL Poznań 1996.

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej

- Mapa hydrograficzna Polski, arkusz M-34-49-B Strzelce Opolskie. Geokart – International, Rzeszów 2000.
- Fot. własne.

1.2. Cel prognozy

Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu ustaleń zawartych w projekcie *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej*, na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Do sporządzania planu miejscowego Rada Miejska w Strzelcach Opolskich przystąpiła podejmując Uchwałę Nr LXX/551/2023 w dniu 28 czerwca 2023 r. Prognoza swoim zasięgiem obejmuje obszar ustaleń planu miejscowego, opracowywanego przez Pracownię Projektową „EKO-PLAN” z siedzibą we Wrocławiu, przy ul. Krynickiej 8/2.

1.3. Metodyka opracowania

Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej*, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania oraz innych materiałów archiwalnych i dokumentacji, jak również danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego w aspekcie istniejących przepisów z zakresu ochrony środowiska.

Oceniając konsekwencje wprowadzenia planu miejscowego i analizując oddziaływanie na środowisko rozpatrywano, jakie zmiany pociągnie za sobą zmiana sposobu zagospodarowania na obszarze opracowania. Postępowanie powyższe wynika w szczególności z dokładności ustaleń w analizowanym projekcie. Najważniejszą informacją, z punktu widzenia ochrony środowiska jest ustalenie, czy obszar pozostanie użytkowany w sposób niezmienny, czy też zmiana użytkowania wpłynie generalnie na polepszenie się, czy też pogorszenie stanu środowiska. W projekcie planu miejscowego, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza ustalono funkcje:

1.3.1. Tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzą uciążliwości:

- a) U – tereny usług,
- b) U-P – tereny usług lub produkcji,
- c) KDG – teren drogi głównej,
- d) KDL – tereny dróg lokalnych,
- e) KK – tereny komunikacji kolejowej i szynowej.

1.3.2. Tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzą niewielkie uciążliwości:

- a) MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) MN-U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- c) MW-U – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej lub usług,
- d) US – tereny usług sportu i rekreacji,
- e) U-WS-ZP – teren usług lub wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej,
- f) KDD – tereny dróg dojazdowych,
- g) KR – tereny komunikacji drogowej wewnętrznej,
- h) IE – tereny elektroenergetyki,
- i) IKP – pompowni ścieków,
- j) RNR – tereny gruntów ornych oraz upraw.

1.3.3. Tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wpłyną pozytywnie na środowisko:

- a) US-RNL – teren usług sportu i rekreacji lub łąk i pastwisk,
- b) RNL – tereny łąk i pastwisk,
- c) WS – tereny wód powierzchniowych śródlądowych,
- d) L – tereny lasu,

- e) ZN – tereny zieleni naturalnej,
- f) ZP – tereny urządzonej.

1.4. Zawartość prognozy

Zawartość opracowania jest zgodna z zakresem przedmiotowym określonym w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko składa się z części tekstowej i graficznej. Część rysunkowa składa się z jednej planszy w skali 1:1000 (analogicznie do skali opracowania projektu planu miejscowego, do którego odnosi się prognoza), sporządzonej w oparciu o skład urzędowych kopii map zasadniczych w skali 1:1000, pozyskanych z Państwowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego.

1.5. Podstawy prawne

Podstawą do sporządzenia prognozy jest:

- 46 pkt 1 i art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*,
- art. 17 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2024 poz. 1130 ze zm.).

2. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO OPRACOWANIEM

2.1. Lokalizacja

Gmina Strzelce Opolskie położona jest we wschodniej części województwa Opolskiego. Obszar opracowania w rejonie ulicy Dziewkowskiej znajduje się w północno-wschodniej części miasta Strzelce Opolskie. Graniczy on z drogą wojewódzką nr 426 - ul. Marka Prawego od strony zachodniej, od południa z magistralą kolejową nr 132, od wschodu z terenami zabudowanymi, rolnymi wsi Dziewkowie, natomiast od północy z terenami rolnymi wsi Szczepanek.

Ulica Dziewkowska łącząca wieś Dziewkowie ze Strzelcami Opolskimi – widok w kierunku wschodnim na istniejącą (widoczną w oddali) zabudowę wsi Dziewkowie.

2.2. Dotychczasowy sposób zagospodarowania

Obszar opracowania znajduje się w granicach miasta Strzelce Opolskie oraz w części na gruntach wsi Dziewkowice i Szczepanek. Jest to teren w przeważającej części silnie przekształcony w wyniku prowadzonej przemysłowej eksploatacji górniczej wapieni dla przemysłu cementowo-wapienniczego, zrekułtywowany w zachodniej, środkowej, wschodniej i północnej części wyrobiska (spąg i zwałowiska wewnętrzne) wraz z terenami produkcyjnymi, składowymi i usługowymi w rejonie ulicy Marka Prawego i Dziewkowskiej. Przy ul. Marka Prawego znajdują się również 2 budynki mieszkalne wielorodzinne, natomiast przy ul. Skalnej budynki mieszkalne jednorodzinne stanowiące fragment osiedla wsi Dziewkowice. Pomiędzy ww. terenami znajdują się znaczne obszary terenów rolniczych, szczególnie wzdłuż ulicy Dziewkowskiej i Marka Prawego. Na terenie opracowania znajdują się istotne ciągi komunikacyjne – droga wojewódzka nr 426, droga powiatowa nr 1847 O oraz linia kolejowa nr 132. Tereny leśne związane głównie z rekułtywacją dawnego wyrobiska zajmują około 45 ha, co stanowi 21% obszaru opracowania.

3. CHARAKTERYSTYKA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

3.1. Krajobraz i morfologia

Na obszarze opracowania występuje krajobraz miejsko – przemysłowy, spowodowany bardzo silną ingerencją ludzką w krajobraz naturalny. O ile ukształtowanie powierzchni zachowuje jeszcze na ogół swoje główne cechy, o tyle pokrycie terenu praktycznie w całości zostało stworzone (i stale jest przekształcane) przez człowieka.

W przestrzeni gminy Strzelce Opolskie wyróżnia się kilka typów stref fizjograficzno – krajobrazowych, różniących się strukturą oraz funkcjonowaniem. Obszar opracowania można zaliczyć do strefy:

Osadniczo – przemysłowo – rolnej (ok. 60% obszaru gminy) – obejmującej większość obszaru gminy, położonej w jej centrum, tj. miasto Strzelce Opolskie oraz grunty sołectw Rozmierz, Sucha, Szymiszów, Rozmierka, Szczepanek i Dziewkowice. Jest to strefa mozaiki krajobrazowej ukształtowanej na równinnym lub falistym obszarze zrównania z wychodniami starszego podłoża wapiennego oraz denudowanymi ostańcami form akumulacji lodowcowej. W strukturze użytkowania znaczny udział zajmują tereny przemysłowe oraz obszary zabudowane. Mniej znaczący jest udział rolnictwa. Strefa będzie rozwijać się wielokierunkowo z nastawieniem na restrukturyzację terenów poprzemysłowych i osadnictwo z funkcjami towarzyszącymi.

Na obszarze opracowania występuje jeden z głównych typów krajobrazów naturalnych:

Na terenie opracowania występuje jeden typ strefy fizjograficzno-krajobrazowej – fragment prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Niziny Środkowopolskie, makroregionu Nizina Śląska i mezoregionu Równina Opolska (318.57), zaliczany do typu wysoczyzny staroglacjalnej bezzeizornej.

3.2. Budowa geologiczna

Na obecny stan budowy geologicznej terenu objętego planem miały wpływ zjawiska i procesy endo- i egzogeniczne, zachodzące głównie w trzeciorzędzie i czwartorzędzie, a w szczególności kilkakrotne wkraczanie lądolodu na obszar Polski, sedymentacja rzeczna i intensywna erozja w okresach interglacjalnych, a także zespół procesów występujących po ostatnim zlodowaceniu.

Głębsze podłoże geologiczne na terenie gminy budują utwory dwu dużych jednostek strukturalnych Opolszczyzny – strefy fałdów młodowaryscyjskich i monokliny przedsudeckiej. W profilu osadów monokliny przedsudeckiej można wyróżnić:

- dolomity diploporowe oraz wapień dolomityczny, gruzłowe i trachitowe (trias środkowy – warstwy diploporowe) – występują na powierzchni w centralnej części gminy w nieregularnym pasie ze wschodu na zachód, osiągają miąższość 30-40 m,
- grubo- i średnioławicowe wapień ziarnisty, wapień detrytyczny i trachitowe, w stropie wapień ziarnisty i zlepieńcowaty (wapień środkowy – warstwy karchowickie) - występują jak

wyżej, nieco na południe, eksploatowane były koło Strzelec Opolskich, Szymiszowa oraz Szczepanka, mają miąższość do 20 m, lokalnie dobrze rozwinęły się w nich formy krasowe,

- margle cienkopłytkowe przechodzące w wapienie detrytyczne, krynoidowe i trachitowe oraz wapienie margliste i faliste (trias środkowy – warstwy terebratulowe) – występują w szerokim pasie w południowej części gminy, gdzie były eksploatowane w Strzelcach Opolskich, mają miąższość do 15 m.

Na wysokości Strzelec Opolskich osady triasu wykształcone są w pełnym profilu triasu dolnego i wapienia muszlowego, w części północnej zlokalizowano w większości pod czwartorzędem również spągowe osady triasu górnego. Wschodnie wapienia muszlowego, rozciągające się na przestrzeni ponad 100km, począwszy od doliny Odry koło Krapkowic, poprzez Strzelce Opolskie i dalej Tarnowskie Góry po Olkusz, zadecydowały o regionalizacji geomorfologicznej Chełmu.

3.3. Złoże kopalin

W obszarze opracowania znajduje się granicach złoże „Strzelce Opolskie I” WW 1930 oraz archiwalnego terenu górniczego „Strzelce Opolskie A”. Jest to złoże wapieni i margli przemysłu wapienniczego. Koncesja na wydobycie złoże wydana była decyzją MŚ 7/2001 z 22.06.2001r. na 24 lata. W decyzji ustalono obszar górniczy o powierzchni 1340911m² oraz teren górniczy o powierzchni 2544193m². Ustalono kierunek rekultywacji dwuetapowy – techniczny i biologiczny. Rekultywacja objęła prace związane z właściwym ukształtowaniem rzeźby terenu, uregulowaniem stosunków wodnych oraz odtworzeniem gleb metodami technicznymi. Poprzez rekultywację biologiczną zostały stworzone optymalne stosunki powietrzno-wodne podłoża oraz wzbogacenie gruntu w biogeny. Rekultywacja biologiczna została poprowadzona w kierunku leśnym (istniejący spąg wyrobiska i zwałowiska wewnętrzne) oraz rolnym o charakterze użytku zielonego (spąg wyrobiska powstałego w granicach objętych koncesją) i została zakończona. Warstwę wypełnioną do rzędnych przyległych terenów nieprzekształconych po uformowaniu, pokryto warstwą gleby i ziemi, z nasadzeniami drzew i krzewów. Marszałek Województwa Opolskiego decyzją z dnia 5.03.2026 r. stwierdził wygaśnięcie koncesji Ministra Środowiska nr 7/2001 z dnia 22 czerwca 2001 r. na wydobywanie wapieni triasowych ze złoże „Strzelce Opolskie I” położonego na terenie miejscowości: Strzelce Opolskie, Szczepanek i Dziewkowice, gm. Strzelce Opolskie, pow. strzelecki, woj. opolskie, zmienionej decyzją Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2002 r. znak: ŚR.II-JJ-7412/7/26-3/02 i decyzją Marszałka Województwa

Opolskiego z dnia 15 września 2011 r. znak: DOŚ-II.7422.2.18.2011.JJ, udzielonej Zakładom Wapienniczym Lhoist S.A. z siedzibą w Tarnowie Opolskim, w związku z upływem terminu jej ważności z dniem 22 czerwca 2025 roku. Wzdłuż zachodniej granicy planu przebiega fragment granicy terenu górniczego „Strzelce Opolskie II”.

Fot. Widok na północną część zrehabilitowanego terenu wyrobiska.

3.4. Gleby

Na terenie miasta i gminy Strzelce Opolskie spotyka się różne typy gleb, wytworzonych głównie z piasków i glin. Pokrywają one środkową część obszaru. Rzędziny i gleby brunatne występują w

mniejszych enklawach także na terenie miasta. Nieliczne badania zawartości metali ciężkich wskazują na podwyższone ich koncentracje, co może być spowodowane silnym uprzemysłowieniem obszaru gminy i terenów sąsiednich.

Na terenie rekultywowanym wykonano prace ziemne mające na celu ukształtowanie rzeźby terenu poprzez niwelację nierówności, rozmieszczenie przestrzenne mas skalnych, nawiezenie warstwy próchnicznej i formowanie stoków. Następnie przeprowadzono rekultywację biologiczną poprzez obsianie trawą, która trwale zadarniła teren.

Obszar opracowania obejmuje część miasta Strzelce Opolskie. Tereny rolnicze odznaczają się tu średnimi i niższymi klasami bonitacyjnymi – IVb i V, pastwiska na glebach klas: IV i V oraz klasy gleb B i Ls.

3.5. Warunki wodne

Obszar planu oraz większej części gminy należy do dorzecza Odry. W jego strukturze wyróżnić można podrzędną zlewnię Małej Panwi, do której należy m. in. rzeka Jemielnica (Chrzastawa). Obszar ten należy do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych JCWP PLRW600017118889 Jemielnica od Źródła do Suchej. Część miasta Strzelce Opolskie objęta opracowaniem zlokalizowana jest na terenie bez sieci rzecznej. Występuje tu odpływ bezpośrednio w głąb górotworu wapieni środkowotriasowych. Nie występują tu obszary zagrożenia powodziowego.

Obszar planu należy do Bytomsko – Olkuskiego Regionu Hydrogeologicznego, z głównymi poziomami wodonośnymi w szczelinowych wapieniach i dolomitach wapienia muszlowego oraz porowo – szczelinowych piaskowcach triasu dolnego - poziom zalega na głębokości od 10 – 100 m i ma wydajność dochodzącą do 120m³/h. Poziom na terenie gminy jest ciągły w dolnym triasie. Zasilany jest bezpośrednio z opadów atmosferycznych na wychodniach wapieni środkowotriasowych.

Północna, większa część obszaru objętego planem, znajduje się w zasięgu **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 333 „Zbiornik Opole – Zawadzkie”**, gromadzącego wody w triasowych utworach szczelinowo – krasowych. Zasoby zbiornika wynoszą 200 tys. m³/d, grubość warstwy wodonośnej wynosi 120-240m. Zbiornik ten należy do piątej klasy zasobności i jest jednym z najbogatszych pod tym względem zbiorników w Polsce. Stanowi on główne źródło zasobów wód podziemnych dla gminy.

Cały teren opracowania znajduje się w zasięgu **Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 335 „Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie”**, gromadzącego wody w osadach dolnego i środkowego pstrego piaskowca. Zbiornik charakteryzuje się powierzchnią 2050 km², z czego 1000 km² uwzględnione jest, jako OWO – Obszar Wysokiej Ochrony, pozostała część zbiornika jest w sposób naturalny chroniona przez leżące wyżej mniejsze zbiorniki wód podziemnych wieku od triasu do czwartorzędu (GZWP 333). Zasobność wynosi 50 000 m³/d i grubość warstwy wodonośnej 100 – 600 m.

Na terenie opracowania występuje jednostka Jednolitych Części Wód Podziemnych **JCWPd 116** obejmuje cały obszar opracowania.

Cecha szczególna JCWPd – poziomy triasu występują na obszarze całej jednostki. Wody poziomu permu i karbonu występujące na głębokościach do czterystu kilkudziesięciu metrów są wodami słodkimi.

Pierwszy poziom wód gruntowych występuje na zróżnicowanej głębokości. Na większości obszaru występuje na powierzchni od 2 do 5 m p.p.t. Zwierciadło wód gruntowych stabilizuje się na różnych głębokościach i charakteryzuje się znaczną zmiennością zarówno krótkookresową, jak wieloletnią, co związane jest z występowaniem wód szczelinowych, tzw. ucieczką wód gruntowych w środowisku szczelinowym lub lokalnym wypełnieniem szczelin wodami opadowymi, a także ukształtowaniem terenu. Z reguły jest to głębokość większa, niż 1,5 – 2 m p.p.t. W terenie pagórkowatym południowej

części gminy wody gruntowe mogą występować na znacznych głębokościach, co również przesądza o lokalnym, znacznym zróżnicowaniu ich poziomu na terenach bezpośrednio sąsiadujących.

Strzelce Opolskie są zwodociągowane wodociągiem grupowym miasta Strzelce Opolskie. Miasto posiadało sieć wodociągową już w 1930 roku, którą rozbudowano do 1990 roku.

Ścieki z miasta Strzelce Opolskie oraz wsi Szczepanek i Warmętowice doprowadzane są na Miejską Oczyszczalnię Ścieków zlokalizowaną w Strzelcach Opolskich, na granicy z wsią Szczepanek. Jest to jedyna oczyszczalnia komunalna na obszarze gminy Strzelce Opolskie.

3.6. Warunki klimatyczne

Obszar gminy charakteryzuje się dosyć łagodnymi warunkami klimatycznymi, które generalnie bardziej surowe są na południu, w obrębie Garbu Chełmu, a łagodne na północy. Gmina Strzelce Opolskie wg podziału Romera, znajduje się w obrębie klimatu podgórskich nizin i kotlin krainy wrocławsko - opolskiej oraz krainy górnośląskiej.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu 8,1°C, a okres wegetacyjny trwa 218 dni. Pokrywa śnieżna trwa do 70 dni. Zanika w okresie do 30 marca. Jej średnia grubość maksymalna wynosi 15 cm. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych kształtuje się na poziomie około 680 mm. Na całym obszarze gminy przeważa kierunek wiatru zachodni (19,4%) oraz wiatry południowo – zachodnie (18%) i południowe (15,4%). Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 2,5-3,0 m/s. Frekwencja cisz atmosferycznych wynosi około 10%.

Według podziału Romera, obszar planu znajduje się w obrębie klimatu podgórskich nizin i kotlin krainy wrocławsko – opolskiej oraz krainy górnośląskiej. Natomiast według podziału rolniczoklimatycznego Polski R. Gumińskiego (1948) obszar położony jest w dzielnicy częstochowsko - kieleckiej. W obu przypadkach obszar położony jest na granicy jednostek będących pod przeważającymi wpływami mas atlantyckich (część nizinna). Warunki klimatyczne łagodzą wpływy południowe z Bramy Morawskiej.

Pod względem warunków mezo- i topoklimatycznych na obszarze gminy panują warunki ostrzejsze niż w centralnej części województwa, co jest związane z położeniem na krawędzi Wyżyny Śląskiej.

3.7. Różnorodność biologiczna

Teren opracowania obejmuje obszary silnie przekształcone w wyniku prowadzonej eksploatacji złoża „Strzelce Opolskie I”, zabudowane tereny miejskie produkcyjno-składowe i usługowe oraz tereny rolnicze, uprawne i pojedyncze enklawy lasu.

Po eksploatacji surowca prawdopodobnie na przełomie lat 70 i 80, na terenie nastąpiła sukcesja naturalna, w wyniku której około 70% terenu porośniętego jest samosiejkami drzew gatunków: głóg dwuszyjkowy, brzoza brodawkowata, sosna zwyczajna, topola osika oraz krzewów. Jest to drzewostan około 30-letni o umiarkowanym zwarcie. Rekultywacja leśna została zakończona w momencie ukształtowania się ekosystemu - systemu samowystarczalnego. W ramach rekultywacji i zagospodarowania w kierunku leśnym, powstały kompleks leśny oparty na procesie powolnego wkraczania roślinności drzewiastej i wymiany jego składu gatunkowego jest stabilny i zgodny z istniejącymi na terenie wyrobiska bardzo trudnymi technogenicznymi siedliskami. Teren objęty rekultywacją leśną miał na celu utworzenie kompleksu leśnego opartego na wieloletnim, naturalnym odnowieniu z funkcją pozagospodarczą - rekreacja i turystyka, który został uznany za zakończony (decyzje Starosty Strzeleckiego nr ROŚ.6122.7.2024.GK i ROŚ.6122.8.2024.GK z dnia 25.02.2025r. o uznaniu zakończenia rekultywacji terenu w kierunku leśnym. Dla północnej części wyrobiska ustalono rolny kierunek rekultywacji, który został przeprowadzony przez wykonanie niwelacji nierówności terenu, rozmieszczenie przestrzenne mas skalnych, nawiezenie warstwy próchnicznej i formowanie stoków oraz rekultywację biologiczną przez obsianie terenu trawą. Rekultywacja została uznana za

zakończoną (decyzja Starosty Strzeleckiego nr ROŚ.6122.9.2024.GK z dnia 21.02.2025r. orzekająca zakończenie rekultywacji terenu w kierunku rolnym).

Zwierzęta chronione na terenie planu nie występują. Na badanym terenie nie stwierdzono śladów ani bezpośrednich obserwacji osobników ssaków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Zaobserwowano jedynie pospolicie występujące zwierzęta o charakterze kosmopolitycznym. W zakresie aktywności dobowej stwierdzono występowanie drobnych ssaków takich jak zając szarak oraz większych zwierząt jak sarna europejska, lis rudy i dzik. Analizując tropy zwierząt stwierdzono, że ich migracja skupia się w obszarze dawnego wyrobiska poeksploatacyjnego obecnie porośniętego lasem i łąką.

W obszarze zrekultywowanym, po północnej stronie wyrobiska znajduje się niewielki zbiornik wodny, w którym wykształciły się zbiorowiska roślinności wodnej i szuwarowej. W trakcie oględzin zaobserwowano również obecność ptaków podlegających ochronie ścisłej, jak np. dzięcioł czarny, gąsiorek, lerka, jarzębatka oraz roślin, w tym murawami kserotonicznymi, występujące również w północno-wschodniej części wyrobiska.

Zgodnie z podziałem geobotanicznym Polski (Szafer, 1977) obszar Gminy Strzelce Opolskie leży w prowincji Niżowo – Wyżynnej, Środkowoeuropejskiej, działu A-Bałtyckiego, po części w poddziale A4 – Pasa Wyżyn Środkowych, krainy 14 – Wyżyny Śląskiej. Okręgu Zachodniego, po części w poddziale A3 – Pasa Kotlin Podgórskich, krainy 11 – Kotliny Śląskiej. Okręgu Nadodrzańskiego. Szata roślinna jest mocno zmieniona. W krajobrazie tej części obszaru dominują dziś pola uprawne oraz zbiorowiska ruderalne. Częstymi zespołami upraw polowych są *Vicietum tetraspermae* (zespół wyki czteronasiennej) i *Echinochloo-Setarietum* (zespół sporka i chwastnicy jednostronnej). Tam jednak gdzie w glebie występuje węglan wapnia wykształcają się płaty zespołu *Papaveretum argemones* (zespół maku piaskowego) oraz zubożałe postaci *Caucalido – Scandicetum* (zespół włóczydła i czechrzycy grzebieniowej) i *Lamio - Veronicetum Polita* (zespół jasnoty i przetacznika lśniącego) (Michalak 1976,1981). Najbardziej pospolitymi zbiorowiskami na terenie gminy są zespoły roślinne użytków rolnych, zarówno upraw zbożowych jak i okopowych. Dominującymi zbiorowiskami upraw polnych są pospolite zespoły z rzędu *Polygono-Chenopodietalia*. Użytki zielone w postaci łąk i pastwisk również zagospodarowane są intensywnie i pozbawione istotnych walorów przyrodniczych. Ich skład florystyczny jest ubogi i wykazujący cechy degeneracji fitocenozy. Udział łąk w ogólnej strukturze użytkowania gruntów nie jest znaczący i nie dominuje w krajobrazie, tym bardziej więc powinien zostać otoczony szczególną troską o stan i zachowanie. Trzeba jednak dodać, że zespoły łąkowe, są bardzo ubogie i zajmują jedynie niewielkie powierzchnie w obniżeniach terenu, najczęściej wzdłuż cieków wodnych. Zespoły dobrze wykształcone, interesujące mnogością barw chabrów, maków czy wyk znikają na obszarze terenu badań.

Zbiorowiska roślin wodnych wykształcają się najczęściej w żyznych wodach niewielkich zbiorników wodnych, a także w rowach.

W gminie Strzelce Opolskie znajduje się ogółem ok. 3556 ha lasów, z tego na lasy ochronne przypada ok. 293 ha. W skład lasów ochronnych wchodzi grunty leśne zalesione o powierzchni ok. 270 ha oraz grunty leśne niezalesione oraz związane z gospodarką leśną o powierzchni ok. 22 ha. Na terenie miasta Strzelce Opolskie znajduje się ogółem 873 ha lasów, z tego 850 ha to lasy ochronne, a 23 ha to lasy gospodarcze. Lasy wodochronne występują w północno-wschodniej części gminy, natomiast lasy ochrony podmiejskiej znajdują się w obrębie miasta Strzelce Opolskie.

Zespoły roślinne użytków rolnych tzw. agroekosystemy, czyli wytworzone przez człowieka siedliska uprawowe, są dominującymi zbiorowiskami roślinnymi na obszarze gminy. Dzięki uprawie roli, nawożeniu, nawadnianiu, corocznemu obsiewaniu uszlachetnionymi gatunkami roślin uprawnych, pielęgnowaniu i ochronie przed agrofagami, są to najbardziej wydajne, a jednocześnie najmniej stabilne ekosystemy. Antropogeniczne siedliska upraw polowych zasiedla wyodrębniona grupa ekosystemowa chwastów (zbiorowiska segetalne), pojawiających się spontanicznie w obrębie upraw roślin

użytkowych. Dla zbiorowiska roślin przy tych uwarunkowaniach przyjmuje się nazwę *Stellarietea mediae* i *Centauretalia*.

Wśród ekosystemów nieleśnych pochodzenia antropogenicznego znaczący obszar zajmują tereny zabudowane i występujące w ich sąsiedztwie sady owocowe oraz silnie przekształcone przez człowieka zubożałe zbiorowiska segetalne, okrajkowe i ruderalne z klasy *Rudera-Secalietae*, a także murawy dywanowe stanowiące umiarkowanie nitrofilne zbiorowiska miejsc intensywnie wydeptywanych, np. rumianek bezpłomieniowy, babka zwyczajna, wiechlina roczna.

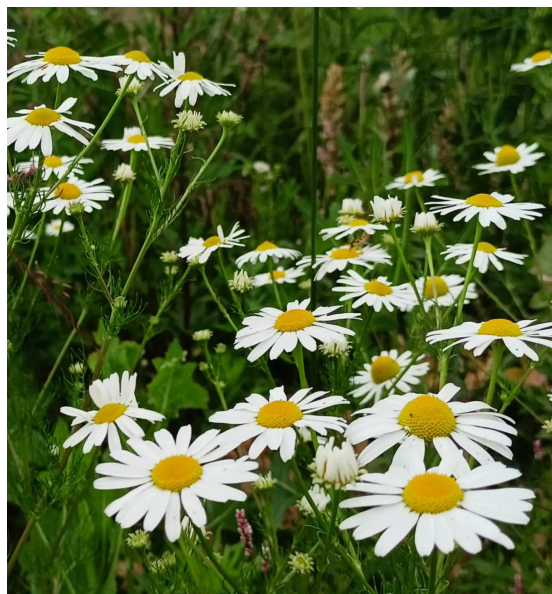
Terenom osadniczym i ciągom komunikacyjnym towarzyszą sztuczne nasadzenia drzew. Są to topole, klony, robinie, graby, lipy, wierzby, jesiony i jawory.

Pośród siedlisk uprawowych występują pasy lub małe zespoły zadrzewień i zakrzewień, które porastają rozgraniczenia własnościowe poszczególnych pól, skarpy i podcięcia terenowe. Spotyka się też pojedyncze drzewa lub ich szpalery wzdłuż dróg śródpolnych i śródleśnych. Tworzenie nowych i odtwarzanie zniszczonych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych należy uznać za jeden z priorytetów w zakresie kierunków rozwoju gminy.

Charakterystyczne dla obszaru gminy są również dzikie gatunki roślin zielnych występujących na siedliskach wtórnych, powstałych po zniszczeniu przez człowieka pierwotnej roślinności naturalnej. Towarzyszą one uprawom polowym, siedliskom ludzkim, rosną na poboczach dróg, nieużytkach itp.

Na terenach osadniczych widoczne są nasadzenia gatunków drzew i krzewów ozdobnych, często obcych rodzimej florze. Szczególnym upodobaniem cieszą się drzewa i krzewy iglaste, m. in.: cyprysik Lawsona (*Chamaecyparis lawsoniana*), tuja zachodnia (żywotnik) (*Thuia occidentalis*), tuja wschodnia (żywotnik) (*Thuia orientalis*), jałowiec pospolity (*Juniperus communis*). Jest również dużo innych krzewiastych nasadzeń, np. sumak octowiec (*Rhus typhina*) czy śnieguliczka biała (*Symphoricarpos rivularis*) oraz kwiatowych roślin zielnych.

Bardzo pospolitymi zbiorowiskami roślinnymi na terenie gminy są zbiorowiska synantropijne i ruderalne. Stosunkowo pospolicie występują zbiorowiska tzw. zespołów dywanowych porastających miejsca intensywnie wydeptywane, w tym szczeliny chodników. Budują je pospolite rośliny odporne na uszkodzenia mechaniczne, takie jak babka większa, rumianek bezpromieniowy (fot. obok), żyćca trwała, sit chudy, wiechlina roczna czy rdest ptasi. Zbiorowiska te wyraźnie dominują na obszarach zabudowanych.

Na terenie opracowania znajdują się ekosystemy:

- gruntów ornych – biocenozy zdegradowane o niskich walorach przyrodniczych, z utraconą odpornością i dużą zdolnością do regeneracji,
- tereny zabudowane o charakterze miejskim – biocenozy zdewastowane z utraconą odpornością i zdolnością do regeneracji,
- tereny produkcyjno-składowo-usługowe oraz na obszarach eksploatacji i przerobu skał węglanowych – biocenozy zdewastowane z utraconą zdolnością do regeneracji.

Pod względem zróżnicowania przyrodniczego obszar opracowania znajduje się w strefie „centralnej” obejmującej teren miasta Strzelce Opolskie. Są to tereny najsilniej przekształcone przez człowieka.

W północno-wschodniej części opracowania znajduje się projektowane stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej „Strzelce Opolskie – Dziewkowice”. Jest to wschodnia ściana dużego

kamieniołomu przemysłowej eksploatacji surowców węglanowych zlokalizowana około 200 m na północ od terenów zabudowanych wsi Dziewkowice. Długość występujących tu odsłoneń wynosi około 250 m, wysokość 12 m. Są to dosyć dobrze zachowane, obecnie w znacznym stopniu zarośnięte, w spągu pokryte rumoszem, pionowe odsłoneń skał węglanowych w starej od dawna nie eksploatowanej części wyrobiska. Skały węglanowe w odsłonięciu należą do warstw górażdżańskich, terebratulowych oraz karchowickich. Pod względem litologicznym występują tu głównie wapienie, dolomity oraz margle. Odsłonięcie obejmuje różnorodne rodzaje wapieni dolomitów i margli występujące w zróżnicowanych strukturalnie ławicach i warstwach. Występuje tu wysoka bioróżnorodność występujących skamielin organizmów morskich, w tym stanowiących gatunki przewodnie dla poszczególnych ogniw litostratygraficznych i całych warstw (formacji). Stanowisko jest reperem geologicznym znacznej części profilu wapienia muszlowego, stanowi litostratotyp. Ma bardzo duże znaczenie w rozwoju badań nad stratygrafią i litologią wapienia muszlowego, wielokrotnie było przedmiotem badań. Na ścianach skalnych wyrobiska występują również niewielkie uskoki geologiczne. Stanowiska koło Strzelce Opolskich zaliczane są do ważniejszych w Polsce stanowisk paleontologicznych, głównie za sprawą warstw terebratulowych, w których występuje olbrzymie nagromadzenie ramienionogów z grupy terebratul. Do odsłonięcia zapewniony jest dojazd od strony wsi Dziewkowice drogą gruntową, dostępność odsłoneń skalnych do badań lub zwiedzania słaba, znaczne niebezpieczeństwo spadnięcia w dół lub ze strony spadającego rumoszu. Najważniejsze zagrożenia to rumosze, wzrastające zarastanie, odpady. Niezbędnymi zabiegami czynnej ochrony przyrody są usunięcie odpadów, części rumoszu i drzew oraz krzewów.

Obok obszaru projektowanego stanowiska dokumentacyjnego stwierdzono występowanie rzadkiej rośliny - smagliczki kielichowatej. Smagliczka kielichowata występuje w całej Polsce na suchych skalnych zboczach, w miejscach kamienistych, na murach, gruzowiskach.

4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

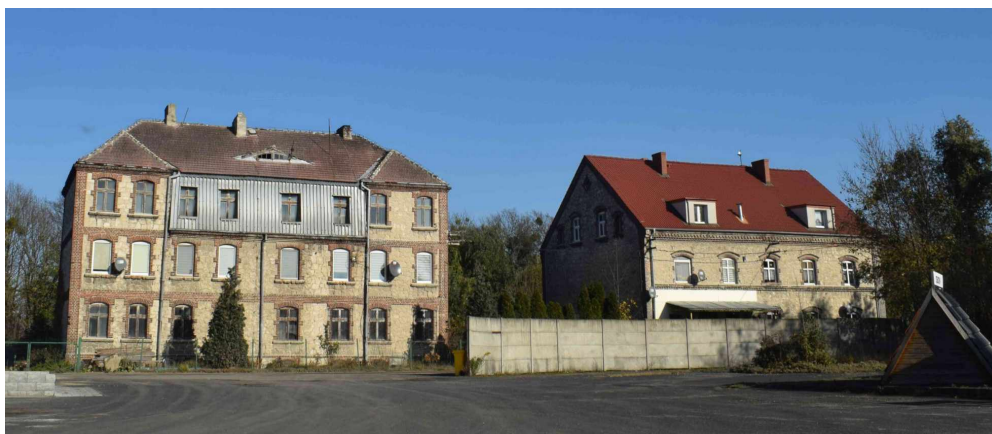
4.1. Historia miejscowości

Miasto Strzelce Opolskie rozwinęło się z pierwotnej osady targowej, o której wzmianki pojawiają się w dokumentach już w XIII wieku. Nazwa osady, później miasta, wywodzi się od strzelców - łowców książęcych, urządzających w okolicy łowy. Upamiętnia to stojący od 1929 r., na rynku pod ratuszem pomnik strzelca. Nazwa występowała w różnych wersjach: Strzelec, Strzelicz, Strelicz. Od 1581 roku Groß Strehlitz (Strzelce Wielkie), a od 1945 r. Strzelce Opolskie.

4.2. Zabytki nieruchome

Obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków:

- a) hala produkcyjna w zespole dawnych zakładów wapienniczych, ul. Marka Prawego 50,
- b) dom w zespole dawnych zakładów wapienniczych, ul. Marka Prawego 50a,
- c) dom w zespole dawnych zakładów wapienniczych, ul. Marka Prawego 52.

Dwa budynki mieszkalne w zespole dawnych zakładów wapienniczych,

stanowiące zabytki nieruchome.

4.3. Zabytki archeologiczne

W obszarze planu znajduje się stanowisko archeologiczne, udokumentowane o potwierdzonej lokalizacji:

- a) wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków pod nr A-874/90 - nr 60 osada produkcyjna, kultura przeworska (faza C),
- b) ujęte w ewidencji zabytków archeologicznych - nr 66 epoka kamienia, punkt osadniczy.

Na terenie opracowania wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych dla ww. stanowisk archeologicznych.

4.4. Krajobraz kulturowy

Na obszarze opracowania występuje krajobraz miejsko – przemysłowy, spowodowany bardzo silną ingerencją ludzką w krajobraz naturalny. O ile ukształtowanie powierzchni zachowuje jeszcze na ogół swoje główne cechy, o tyle pokrycie terenu praktycznie w całości zostało stworzone (i stale jest przekształcane) przez człowieka.

W przestrzeni gminy Strzelce Opolskie wyróżnia się kilka typów stref fizjograficzno – krajobrazowych, różniących się strukturą oraz funkcjonowaniem. Obszar opracowania można zaliczyć do strefy: osadniczo – przemysłowo – rolnej (ok. 60% obszaru gminy) – obejmującej większość obszaru gminy, położonej w jej centrum, tj. miasto Strzelce Opolskie oraz grunty sołectw Rozmierz, Sucha, Szymiszów, Rozmierka, Szczepanek i Dziewkowice. Jest to strefa mozaiki krajobrazowej ukształtowanej na równinnym lub falistym obszarze zrównania z wychodniami starszego podłoża wapiennego oraz denudowanymi ostańcami form akumulacji lodowcowej. W strukturze użytkowania znaczny udział zajmują tereny przemysłowe oraz obszary zabudowane. Mniej znaczący jest udział rolnictwa. Strefa będzie rozwijać się wielokierunkowo z nastawieniem na restrukturyzację terenów poprzemysłowych i osadnictwo z funkcjami towarzyszącymi.

Widok z ul. Marka Prawego na tereny produkcyjne i magazynowe usytuowane na terenie 2U-P. W głębi widoczne dwa budynki wielorodzinne na terenie dawnych zakładów wapienniczych.

5. ANALIZA I OCENA WPLYWU DOTYCHCZASOWEGO SPOSOBU ZAGOSPODAROWANIA TERENU NA ŚRODOWISKO

4.5. Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze

Obszar opracowania należy, mimo stosunkowo wysokich historycznych wartości przyrodniczych, do zdegradowanych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym. Jest to związane z realizowanymi

funkcjami na terenie zabudowanym miasta. Stosunkowo nieduży stopień bioróżnorodności, jaki cechuje teren objęty analizą, nie ulega zmianie.

Analizując wpływ działalności gospodarczej człowieka na przyrodę terenu opracowania stwierdzić należy, że stopień intensywności użytkowania przybiera wartości wysokie i średnie. Dominuje funkcja produkcyjno-składowo-usługowa, poeksploatacyjna i rolnicza, które z pewnością są odpowiedzialne za większość strat przyrodniczych. Lokalnie ważne negatywne oddziaływania przynosiła działalność przemysłowa i wydobywcza. Jednak pomimo opisanych strat przyrodniczych na dzień dzisiejszy podstawowe komponenty środowiska przyrodniczego są odpowiednio chronione. Podstawowe zasady ochrony środowiska przyrodniczego i krajobrazu są obecnie respektowane i nie stwierdza się w tym względzie znaczących odstępstw. W związku z dokonaną rekultywacją terenów powydobywczych w kierunku leśnym i rolnym, stosunkowo nieduży stopień bioróżnorodności, jaki cechuje teren objęty analizą, ulega poprawie.

Istotnymi problemami ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu są:

- dotychczasowe zmiany środowiska przyrodniczego związane z rozwojem funkcji górniczej, przemysłowo-usługowej i osadniczej,
- zagrożenia wynikające z przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych – drogi głównej w ciągu drogi wojewódzkiej oraz przebiegu magistralnej linii kolejowej nr 132 relacji Bytom – (Strzelce Opolskie) – Opole – Wrocław,
- zagrożenie zanieczyszczenia powietrza pyłami (paleniska domowe i lokalne kotłownie które są źródłem emisji zanieczyszczeń w sezonie grzewczym oraz drogi lokalne będące źródłem emisji liniowej),
- degradacja chemiczna i fizyczna wód powierzchniowych, i podziemnych, związana z intensyfikacją rolnictwa na terenie wiejskim, w tym zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych w związku z występowaniem Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 335 i GZWP nr 333 (ich występowanie jest jednym z najważniejszych uwarunkowań przyrodniczych).

W obecnym stanie zagospodarowania obszar charakteryzuje się zróżnicowaną odpornością na degradację i zróżnicowaną zdolnością do regeneracji. Najmniejszą zdolność do regeneracji i odporność mają tereny zabudowane, w tym komunikacyjne i grunty orne. Prognozuje się stabilizację lub niewielką dalszą degradację już zubożonych ekosystemów.

4.6. Oddziaływanie na środowisko kulturowe

W krajobrazie tego terenu dominują obiekty produkcyjne. Budynki historyczne – warsztatowe oraz po dawnym zespole zakładów wapienniczych ustępują miejsca współczesnym obiektom halowym. Przy ul. Marka Prawego 50A i 52 usytuowane są dwa historyczne budynki mieszkalne wielorodzinne. W wyniku zaprzestania działalności wydobywczej dawnego zakładu górniczego Kopalni Wapienia Strzelce Opolskie część terenów jest nieużytkowana i zdegradowana. Analizując krajobraz kulturowy tego obszaru wskazać należy na brak jednorodności ukształtowania i form architektonicznych zabudowy oraz brak ładu przestrzennego w zabudowie. W obszarze planu nie wyznaczono stref ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego.

Znajdująca się we wschodniej części opracowania zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna stanowi fragment osiedla mieszkaniowego wsi Dziewkowice. Została ona korzystnie ukształtowana – dostosowano jej parametry do sąsiedniej zabudowy w zakresie wysokości i nachylenia połaci dachowych.

5. OCENA PROPONOWANYCH WARUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU

5.1. Zmiany w sposobie zagospodarowania terenu.

Celem sporządzanego projektu planu miejscowego jest:

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej

- aktualizacja obowiązujących w rejonie ulicy Dziewkowskiej miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uwzględnienie złożonych wniosków,
- doprowadzenie do zgodności w ustaleniach planu z faktycznym zagospodarowaniem nieruchomości.

W obrębie miasta Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej obowiązują następujące plany miejscowe:

- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej”, przyjęty Uchwałą Nr L/433/06 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 25 października 2006 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Strzelce Opolskie rejonie ulicy Dziewkowskiej (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 10 stycznia 2007 r. Nr 1, poz. 9),
- „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Strzelce Opolskie A”, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/264/09 Rady Miejskiej w Strzelcach Opolskich z dnia 25 lutego 2009 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu górniczego Strzelce Opolskie A (Dz. Urz. Woj. Op. z dnia 30 kwietnia 2009 r. Nr 30, poz. 528),
- oraz we fragmencie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie we wsi Szczepanek i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie dla części wsi Dziewkowiec.

Zmiany w sposobie zagospodarowania terenów przedstawiono w poniższej tabeli:

Przeznaczenie w obowiązujących mpzp	Projektowane przeznaczenie terenu	Opis zmiany przeznaczenia i zagospodarowania terenu
Brak planu miejscowego klasyfikacja gruntu: Ba – tereny przemysłowe i K – użytki kopalne.	3U-P, 4U-P, 6U-P (fragment)	Rozszerzenie zasięgu terenów usług lub produkcji (3,1 ha)
Brak planu miejscowego klasyfikacja gruntu: RV i Ls,	5U-P (fragment)	Rozszerzenie zasięgu terenów usług lub produkcji (2,1 ha)
Tereny rolnicze R	5U-P (fragment), 11U-P	Rozszerzenie zasięgu terenów usług lub produkcji (0,99 ha i 2,39 ha)
Tereny rolnicze R	2U	Powiększenie zasięgu terenu usług (2,32 ha)
Tereny rolnicze R	5U	Powiększenie zasięgu terenu usług (0,62 ha)
Tereny rolnicze R	3MN	Zmiana funkcji z terenu rolnego na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (0,65 ha)
Teren górnictwa PG	1US-RNL	Zmiana funkcji z terenu górniczego na tereny usług sportu i rekreacji lub łąk i pastwisk.
Teren górnictwa PG	1L i 2L	Zmiana funkcji z terenu górniczego na tereny lasu.
Tereny rolnicze R	1KDD	Zmiana funkcji z terenu rolnego na teren drogi dojazdowej
Tereny rolnicze R	3KR	Zmiana funkcji z terenu rolnego na teren drogi wewnętrznej

**Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej**

Tereny usług U	2U-P, 9U-P i 10U-P	Rozszerzenie zakresu funkcji usługowej o produkcję
Teren usług U	U-WS-ZP	Rozszerzenie zakresu funkcji usługowej o teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej, w tym ekstensywne wskaźniki zabudowy dla funkcji usługowej
Tereny rolnicze R	2ZN i 3ZN	Wyznaczenie terenów zieleni naturalnej
Teren drogi wewnętrznej KDW	3KDD	Zmiana klasy drogi wewnętrznej na drogę dojazdową publiczną

Analizując zmiany w sposobie zagospodarowania terenów położonych w granicach obszaru objętego ustaleniami miejscowego planu – związane są one najczęściej z aktualizacją ustaleń planu do obecnego, faktycznego zagospodarowania działek oraz planowanych inwestycji. Sporządzany plan miejscowy w dużej mierze przejmuje rozwiązania przestrzenne z aktualnie obowiązujących planów miejscowych z 2006 i 2009 r. Wyznaczone tereny pod zabudowę w planach z 2009 r. z niewielkimi korektami są wystarczające. Ustalenia projektu planu są również zgodne z kierunkami polityki przestrzennej wyrażonej w dokumencie Studium.

Projekt planu przewiduje porządkowanie działań związanych z krajobrazem kulturowym obszaru. Ujednoliciła wysokości i gabaryty nowych oraz przebudowywanych budynków, kształtowanie połaci dachowych, ich nachylenie, użyty materiał i kolor. Również zapisy dotyczące użytych materiałów budowlanych, parametrów i wskaźników zabudowy oraz powierzchni biologicznie czynnej sprzyjać będą poprawie estetyki miejscowości.

Należy się spodziewać, że zmiany w zagospodarowaniu terenów będą przebiegać stopniowo w zależności od potrzeb.

5.2. Przewidywane zagrożenia znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.

Omawiając prognozowane oddziaływanie ustaleń planu na środowisko należy rozpatrywać ich wpływ na takie elementy jak: rzeźba terenu, warunki gruntowo - wodne, gleba, atmosfera, warunki bytowania zwierząt oraz warunki życia ludzi.

W ocenie przewidywanych rozwiązań należy brać pod uwagę kryteria dotyczące:

- intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- czasowości trwania oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- zasięgu przestrzennego oddziaływań (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- trwałości oddziaływania i przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, przejściowe, możliwe do rewitalizacji).

Wpływ ustaleń planu na środowisko będzie zależeć zarówno od rodzaju, charakteru i wielkości inwestycji, czasu ich trwania, jak również od odporności na degradację.

Do terenów, które mogą wprowadzić uciążliwości zaliczono tereny:

- tereny komunikacji - drogę główną oraz tereny komunikacji kolejowej i szynowej,
- tereny: usług lub produkcji, usług.

W ustaleniach tekstu planu miejscowego wprowadzono na całym obszarze zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem terenów komunikacji kolejowej i drogi głównej.

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej

Ponadto na całym obszarze planu wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem: przedsięwzięć polegających na budowie dróg, infrastruktury technicznej i linii kolejowej oraz terenów oznaczonych symbolami: 2U, 3U, 4U, 5U i U-P.

Powyższe działalności mogą mieć negatywny wpływ na środowisko, jednak spośród dopuszczonych w miejscowym planie przedsięwzięć wykluczono te, które mogą powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych. Precyzyjne określenie tego wpływu jest na obecnym etapie ograniczone, gdyż zasięg i zakres oddziaływania na środowisko poszczególnych zakładów będzie zależny od rodzaju i wielkości prowadzonego przedsięwzięcia.

Na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną MN i wielorodzinną MW wykluczono usługi mogące powodować uciążliwości.

Realizacja ustaleń planu miejscowego może spowodować powstanie nowych źródeł oddziaływań na środowisko, lecz nie będą to oddziaływania znaczące. Będą to głównie oddziaływania związane z wprowadzeniem nowej lub zmiany funkcji zabudowy na terenach usługowo-produkcyjnych usytuowanych w rejonie ulic Marka Prawego i Dziewkowskiej, odsuniętych od terenów mieszkaniowych miasta Strzelce Opolskie i wsi Dziewkowice.

W związku z uruchomieniem nowych terenów pod zabudowę usługową, produkcyjną i mieszkaniową zniszczeniu ulegnie biologicznie czynna warstwa gleby. Zagospodarowanie terenu pod nową zabudowę powoduje niszczenie pokrywy glebowej oraz pomniejszanie terenów rolnych. Należy jednak pamiętać, że rozwój terenów przeznaczonych w projekcie planu pod zabudowę jest niewielki w porównaniu z obecnie obowiązującymi planami z 2006 i 2009 r. Rozwój funkcji usługowo-produkcyjnej i mieszkaniowej spowoduje zwiększenie zapotrzebowania na energię cieplną, co wiązać się będzie ze zwiększeniem emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę. Jednocześnie wraz ze wzrostem ilości inwestycji i mieszkańców powiększa się ilość ścieków i odpadów powstających zakładach i w gospodarstwach, dlatego niezbędne jest podłączenie tych terenów do sieci infrastruktury technicznej.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest dokumentem wieloletnim. Wszystkie ustalenia w nim zawarte mają na celu uporządkowanie przestrzenne, w maksymalnym stopniu ograniczające negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego, kładąc nacisk na działania proekologiczne w odniesieniu do środowiska wodnego, glebowego i powietrza atmosferycznego.

Oddziaływanie na komponenty środowiska:

1. Różnorodność biologiczną, obszary Natura 2000

Obszar opracowania przylega do strefy śródmiejskiej miasta. Są to tereny silnie przekształcone przez człowieka działalnością górniczą i przemysłową, otoczone od południa linią kolejową oraz drogami o dużym natężeniu ruchu. Różnorodność biologiczna na tym terenie jest bardzo uboga – nie stwierdzono tutaj występowania form ochrony przyrody. W wyniku dalszej realizacji zabudowy zgodnie z przeznaczeniem wystąpi redukcja istniejącej powierzchni biologicznie czynnej, a co za tym idzie – przestrzeni egzystencji flory i fauny. Redukcja ta będzie mało znacząca w skali obszaru opracowania i miasta Strzelce Opolskie.

W wyniku realizacji planu należy się liczyć z niewielką likwidacją ekosystemu rolnego, kosztem terenów: 2U, 5U-P, 11U-P i 3MN. Życie biologiczne na terenach rolnych już obecnie jest zubożone i typowe dla terenów rolnych i podmiejskich. Realizacja terenów usługowo-produkcyjnych będzie oznaczać wycofanie tego ekosystemu na tereny rolnicze i śródlądne znajdujące się w okolicy w kierunku północnym. Stopniowa likwidacja terenów rolnych wydaje się jednak nieuchronna – przylegają one do strefy śródmiejskiej miasta.

Realizacja ustaleń planu „zabierając” powierzchnię biologicznie czynną terenu, kompensuje tą stratę pozytywnym wpływem na różnorodność florystyczną w stosunku do stanu istniejącego, za sprawą przeprowadzonej rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych uwzględniającą walory przyrodnicze i krajobrazowe. Ustalenia projektu planu uwzględniają przeprowadzoną rekultywację terenów przez wyznaczenie na jej obszarze terenów lasów 1-2L, 5L (obszar przeprowadzonej rekultywacji w kierunku leśnym) i terenu US-RNL, który posiada charakter użytku łąkowego z możliwością wykorzystania go w kierunku rekreacyjno-sportowym. Dopuszczone przeznaczenie rekreacyjno-sportowe będzie miało charakter ekstensywny – w planie ustalono niski wskaźnik maksymalnego udziału powierzchni zabudowy na poziomie 15%, więc nie powinno pogorszyć formującego się na tym obszarze ekosystemu. Jak wcześniej wspomniano, generalnie obszar objęty planem nie posiada walorów przyrodniczych i krajobrazowych wymagających ochrony, jednak zakończona rekultywacja terenów poeksploatacyjnych umożliwi powstanie ekosystemu opartego na cennych walorach przyrodniczych z bogatą bioróżnorodnością.

W północno-wschodniej części opracowania w projekcie planu oznaczono proponowane stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej „Dziewkowice”, w obszarze którego w części tekstowej planu zakazano lokalizacji zabudowy i zmiany sposobu użytkowania. Jest to wschodnia ściana dużego kamieniołomu przemysłowej eksploatacji surowców węglanowych, na której długość występujących tu odsłoneń wynosi około 250 m, wysokość 12 m. Są to dosyć dobrze zachowane, obecnie w znacznym stopniu zarośnięte, w spągu pokryte rumoszem, pionowe odsłoneń skał węglanowych w starej od dawna nie eksploatowanej części wyrobiska. Skały węglanowe w odsłonięciu należą do warstw górażdżańskich, terebratulowych oraz karchowickich. Pod względem litologicznym występują tu głównie wapienie, dolomity oraz margle. Odsłonięcie obejmuje różnorodne rodzaje wapieni dolomitów i margli występujące w zróżnicowanych strukturalnie ławicach i warstwach. Występuje tu wysoka bioróżnorodność występujących skamielin organizmów morskich, w tym stanowiących gatunki przewodnie dla poszczególnych ogniwi litostratygraficznych i całych warstw (formacji). Stanowisko jest reperem geologicznym znacznej części profilu wapienia muszlowego, stanowi litostratotyp. Ma bardzo duże znaczenie w rozwoju badań nad stratygrafią i litologią wapienia muszlowego, wielokrotnie było przedmiotem badań. Na ścianach skalnych wyrobiska występują również niewielkie uskoki geologiczne. Zgodnie z art. 44 ustawy o ochronie przyrody z 2004 r. stanowisko dokumentacyjne może zostać powołane w drodze rozporządzenia wojewody albo uchwały rady gminy. Wniosek o utworzenie stanowiska dokumentacyjnego może złożyć osoba fizyczna, instytucja naukowa lub organizacja społeczna.

Obok obszaru projektowanego stanowiska dokumentacyjnego w związku ze stwierdzeniem występowania rzadkiej rośliny - smagliczki kielichowatej, w projekcie planu oznaczono symbolem Sk stanowisko rzadkich i chronionych gatunków roślin - smagliczki kielichowatej, która występuje na suchych skalnych zboczach, w miejscach kamienistych, gruzowiskach.

Najbliższe obszary chronione – Park Krajobrazowy Góra Św. Anny oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie są znacznie oddalone (około 4 km od otuliny Parku i 5 km od Obszaru Chronionego Krajobrazu). Ze względu na dość znaczne oddalenie od form ochrony przyrody, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania w tym zakresie.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe

2. Oddziaływanie na środowisko wodne

Oddziaływanie na środowisko wodne jest bardzo istotne, ze względu na występujące obszary Głównych Zbiorników Wód Podziemnych – GZWP nr 333 i nr 335 oraz uwarunkowania budowy geologicznej (brak izolacji).

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej

Dalsze inwestycje na terenach usługowo-produkcyjnych będzie wymagać szczególnego zaopatrzenia w wodę, zarówno na cele przemysłowe, socjalno-bytowe zatrudnionych pracowników, jak i dodatkowe przeciwpożarowe.

Warunki korzystania z wód na cele przemysłowe, socjalno – bytowe przez poszczególne podmioty gospodarcze, które otrzymają w przyszłości pozwolenie na prowadzenie działalności, powinny zostać uzgodnione z gestorem sieci wodociągowej. Wskazane jest w celu zmniejszenia zużycia wody stosowanie zamkniętego obiegu zamkniętego w przemyśle, stosowanie technologii produkcji mało wodochłonnych. Konieczne jest prowadzenie działań zmierzających do racjonalizacji zużycia wody, zarówno na cele produkcyjne jak i gospodarstw domowych (opłaty, kary i skuteczniejsze kontrole). Urealnienie poziomu opłat zwiększa zainteresowanie użytkowników wody do stosowania oszczędniejszych rozwiązań technologicznych, a czasami po prostu zmniejsza jej marnotrawstwo.

Na stan czystości wód powierzchniowych i podziemnych największy wpływ wywierają wprowadzane do nich ścieki, zarówno komunalne, jak i przemysłowe, ścieki pochodzące z terenów rolniczych oraz spływy wód z terenów nawożonych pól uprawnych. Ścieki z terenów zabudowanych będą odprowadzane za pomocą zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej do komunalnej mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków w Strzelcach Opolskich. W niektórych przypadkach ścieki mogą wymagać budowy podczyszczalni ścieków w zakładach produkcyjnych. Na terenach produkcyjnych, składów i magazynów potencjalnie występuje ryzyko skażenia wód podziemnych w wyniku niewłaściwie prowadzonej działalności lub w przypadku awarii przemysłowych.

Konieczne jest prowadzenie kontroli przeciwdziałających nieprawidłowościom związanych z odprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków i prowadzoną działalnością.

Na terenach przeznaczonych pod działalność inwestycyjną wystąpi zmniejszenie infiltracyjnego zasilania warstwy wodonośnej w wyniku uszczelniania części powierzchni terenów. Wystąpi także zmniejszenie parowania z warstwy wodonośnej wywołane pokryciem powierzchni warstwą nieprzepuszczalną. Zjawiska te najprawdopodobniej będą się równoważyć i ich wpływ na bilans wodny będzie niewielki. Utwardzenie podłoża na terenach inwestycyjnych wywoła również przyspieszony spływ wód opadowych, które spłukują zanieczyszczenia zalegające na dachach, ulicach i placach w wyniku, czego powstaje zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Dlatego istotne będzie prowadzenie surowej gospodarki wodno-ściekowej. Podczas realizacji prac budowlanych może nastąpić lokalne obniżenie zwierciadła wody gruntowej na skutek prowadzonego pompowania odwadniającego. Zakres i wielkość tego zjawiska będzie uzależniona od zastosowanych technik podczas wykonywania prac a także od wielkości zagłębień.

Istotny dla jakości wód jest również sposób prowadzenia gospodarki rolnej – zbytnia intensyfikacja rolnictwa, odcieki z przym nawozowych i kiszonek mogą prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych. Gospodarka rolna na obszarze opracowania prowadzona jest na części terenu, przedzielona obszarami zabudowanymi, terenami dróg i kolei. Tereny rolnicze odznaczają się tu średnimi i niższymi klasami bonitacyjnymi. Prowadzenie produkcji rolnej może stwarzać zagrożenie dla wód podziemnych (zbiorniki na płynne odchody zwierzęce, płyty do składowania obornika, silosy na kiszonkę), których odcieki mogłyby prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych. Wskazana jest współpraca ze środowiskami rolniczymi w zakresie wdrażania dobrych praktyk rolniczych, niezbędnych dla skutecznej ochrony wód przed zanieczyszczeniem obszarowym.

Istniejące szlaki komunikacyjne również mogą oddziaływać na środowisko wodne. Dotyczy to przede wszystkim niekontrolowanych zanieczyszczeń pochodzących ze spływu wód deszczowych i roztopowych, a także awarii transportu substancji chemicznych. Inwestycje drogowe mogą także powodować zmiany w ilości wód podziemnych, wpływając na warunki hydrogeologiczne i gruntowo-wodne, zmiany infiltracji wód. Podstawowym sposobem ochrony wód przed zanieczyszczeniami wynikającymi z budowy i eksploatacji ciągów komunikacyjnych jest zapobieganie wszelkim niekorzystnym zmianom ich naturalnych przepływów lub naturalnych stref zasilania, a także unikanie,

eliminacja i ograniczanie ich skażenia szkodliwymi substancjami chemicznymi. Do podstawowych urządzeń zabezpieczających środowisko wodne należą zbiorniki retencyjno-infiltracyjne, rowy infiltracyjne i trawiaste, separatory substancji ropopochodnych, separatory tłuszczów, piaskowniki i osadniki.

W związku z rezygnacją eksploatacji złoża „Strzelce Opolskie A”, które znajduje się zasięgu GZWP nr 333 „Zbiornik Opole – Zawadzkie”, nie przewiduje się zmian istniejących stosunków wodnych w otaczających glebach oraz zmian w zasobach wód podziemnych i powierzchniowych.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednio, długoterminowe, stałe.

3. Oddziaływanie na ludzi

Generalnie projektowane zagospodarowanie obszaru objętego planem jest uporządkowane pod kątem segregacji funkcji konfliktowych. Istniejące i projektowane tereny usługowo-produkcyjne, są oddzielone od pozostałej części miasta oraz najbliższych wsi Dziewkowie i Szczepanek terenami dróg, kolei oraz gruntami ornymi. Jednak problematyczna jest lokalizacja terenu 1MW-U z dwoma budynkami wielorodzinnymi przy ul. Marka Prawego nr 50A i 52. To przemieszanie funkcji ma podłoże historyczne, gdzie obok dawnych zakładów wapienniczych powstawały budynki mieszkalne wielorodzinne dla pracowników.

Ustalenia planu miejscowego porządkują powyższy stan rzeczy w następujący sposób:

- Na terenie 1MW-U wprowadzono zakaz sytuowania nowych budynków wielorodzinnych. Jednocześnie jako funkcję równorzędną wprowadzono usługi w ramach których wykluczono w szczególności usługi uciążliwe. Taki sposób zapisu daje możliwość wygaszania funkcji mieszkaniowej na rzecz funkcji usługowej, co jest działaniem pozytywnym.
- Dla terenów sąsiednich wprowadzono segregację funkcji polegającą na wyznaczeniu terenu 1U, na którym wykluczono usługi uciążliwe. Na terenach 1-2U-P ograniczono wysokość zabudowy.
- Określono dopuszczalne poziomy hałasu dla terenu 1MW-U.
- Na całym obszarze planu wprowadzono zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem terenów komunikacji kolejowej i drogi głównej. Wprowadzono również częściowy zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem: przedsięwzięć polegających na budowie dróg, infrastruktury technicznej i linii kolejowej oraz terenów oznaczonych symbolami 2-5U i U-P.

Na terenach U-P mogą wystąpić uciążliwości związane z hałasem przemysłowym - w otoczeniu dużych zakładów, lub skupisk zakładów. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od parku maszynowego, zastosowanej izolacji hal produkcyjnych, a także prowadzonych procesów technologicznych oraz funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nim terenów. Modernizowane instalacje w istniejących zakładach jak i powstające zakłady korzystają z coraz większej dostępności nowoczesnych technologii w przemyśle ograniczających natężenie hałasu. Sytuacja ekonomiczna spowodowała w ostatnich latach zamknięcie i restrukturyzację szeregu przedsiębiorstw, podziały na mniejsze jednostki gospodarcze, rezygnację z uciążliwej produkcji, na korzyść produkcji bardziej nowoczesnej.

Istotnym zagrożeniem ze strony hałasu są przekroczenia norm hałasu komunikacyjnego. Droga wojewódzka nr 426 (tereny 1-2KDG) obciążona jest ruchem kołowym o średnim natężeniu, w tym również ruchem samochodów ciężarowych, stanowiąc źródło hałasu i drgań. Hałas jest jednym z największych „zanieczyszczeń” środowiska. Wpływ na to ma powszechność zjawiska oraz skutki jego oddziaływania na ludzi. Do czynników wpływających na poziom hałasu drogowego należy zaliczyć: średnią prędkość potoków ruchu, godzinne natężenie ruchu, procentowy udział w potoku ruchu pojazdów, gradient nachylenia podłużnego drogi i rodzaj nawierzchni. Analizując wymienione czynniki

przedmiotową drogę można sklasyfikować, jako uciążliwą. Wzdłuż dróg występuje zanieczyszczenie powietrza, skażenie gleby metalami ciężkimi. Sezonowo ma miejsce zwiększenie natężenia ruchu kołowego, co ściśle wiąże się z ruchem ciężkiego sprzętu rolniczego, koniecznego do obsługi terenów rolnych. Negatywny wpływ wywiera systematyczny wzrost liczby pojazdów mechanicznych i związany z tym wzrost zasięgu hałasu. Działalność usługowa i produkcyjna (tereny U-P i U) może generować znaczny ruch pojazdów związany z dojazdem pracowników oraz ich obsługą. Sposób obsługi tych terenów w obszarze planu należy uznać za korzystny – bezpośrednio z drogi wojewódzkiej (teren 2KDG – ul. M. Prawego) i z drogi powiatowej nr 1847 (teren 1KDL – ul. Dziewkowska). Korzystne są obecnie prowadzone działania organizacyjne i inwestycyjne w obszarze planu. Zaliczyć do nich można: modernizacja nawierzchni dróg (większość dróg posiada nawierzchnię w dobrym stanie technicznym), ograniczenie prędkości, nasadzenia zieleni wzdłuż dróg, odsunięcie nowej zabudowy od krawędzi jezdni w związku z wyznaczoną nieprzekraczalną linią zabudowy. Znaczną uciążliwość może stwarzać droga wojewódzka nr 426 – ul. Marka Prawego, przy której w planie nie wyznaczono nowych terenów mieszkalnych lub użyteczności publicznej.

Z kolei droga powiatowa nr 1847 O (1KDL) to droga o niewielkim natężeniu ruchu – stanowi dojazd do wsi Dziewkowice. W planie nie wyznaczono nowych terenów mieszkaniowych wzdłuż tej drogi za wyjątkiem terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (3MN) przy wjeździe do Dziewkowic, który jest niewielki i znajduje się w sąsiedztwie istniejącej zabudowy przy ul. Strzeleckiej. W związku z czym niekorzystne oddziaływanie wzdłuż tej drogi będzie nieduże.

Wzdłuż południowej granicy obszaru opracowania przebiega magistrała kolejowa nr 132 (teren 1KK), która stanowi źródło hałasu. W jej sąsiedztwie brak jest istniejących jak i projektowanych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową. Przez obszar planu przebiega również fragment zlikwidowanego odcinka drugorzędnej linii kolejowej nr 175 Kłodnica-Kluczbork (teren 2KK). W przypadku jej odtworzenia przewiduje się wystąpienie negatywnego oddziaływania od tego terenu. Bezpośrednio przy tej linii kolejowej w planie również nie wyznaczono żadnych nowych terenów mieszkaniowych, natomiast południowe granice terenu 3MN znajdują się w odległości około 70m od torowiska, zatem oddziaływanie nie powinno być znaczące. Zarządca infrastruktury kolejowej podjął działania zmierzające do modernizacji linii kolejowej nr 132. Wskazane są kolejne działania w celu ograniczania hałasu kolejowego, takie jak: modernizacja taboru kolejowego (nowe, cichsze pojazdy), modernizacja linii kolejowej (konstrukcja torowiska – połączenia spawane szyn i rodzaj materiału podłoża oraz nawierzchnia torowiska, stan techniczny torowiska), stosowanie zabezpieczeń akustycznych (ekrany akustyczne, wały ziemne, pasy zieleni), działania w zabudowie narażonej na oddziaływanie (zmiana funkcji budynków, stosowanie specjalnej izolacji akustycznej ścian budynków, ekrany akustyczne elewacji, projektowanie budynków z pomieszczeniami o mniejszych wymaganiach, co do komfortu akustycznego od źródła hałasu).

Na terenie opracowania nie stwierdzono zagrożenia negatywnymi skutkami promieniowania elektromagnetycznego. Brak jest projektowanych na tym terenie linii elektroenergetycznych wysokich napięć – natomiast na terenach komunikacji w rejonie skrzyżowania ulic M. Prawego i Dziewkowskiej występuje linia elektroenergetyczna średniego napięcia. W przypadku wszystkich źródeł promieniowania elektromagnetycznego należy pamiętać o zachowaniu odpowiedniej odległości podczas lokalizowania budynków mieszkalnych, miejsc przebywania dzieci, a także miejsc pracy. Dotychczasowe wyniki przeprowadzanych pomiarów wskazują, że nie zbliżają się one do wartości dopuszczalnych. Rozwijająca się jednak dynamicznie struktura telekomunikacyjna, budowa nowych instalacji antenowych, uruchamianie nowych nadajników powodują potencjalny wzrost wartości promieniowania. Jednocześnie planowanie, rozbudowa i modernizacja infrastruktury teleinformatycznej odbywać się powinna z zapewnieniem jej bezpieczeństwa oraz mechanizmów jakości, co wpłynie pozytywnie na środowisko i przyczyni się do jego ochrony przed szkodliwym wpływem wytwarzanego przez nie promieniowania.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, chwilowe

4. Oddziaływanie na powietrze

Obecnie największy wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza wywiera ogrzewanie budynków (niska emisja), produkcja energii cieplnej i przemysł (emisja punktowa), ruch komunikacyjny (emisja liniowa) oraz zanieczyszczenia napływające spoza terenu powiatu, zgodnie z dominującym kierunkiem wiatru.

Realizacja ustaleń zawartych w planie będzie się wiązała z rozwojem zabudowy usługowej, produkcyjnej na działkach do tej pory wykorzystywanych przez zakład górniczy. Spowoduje to zwiększoną emisję zanieczyszczeń do atmosfery, związaną z uruchomieniem nowych terenów inwestycyjnych.

Wśród zagrożeń można wymienić:

- Zagrożenie dla powietrza atmosferycznego związane z tzw. „niską emisją” spowodowaną ogrzewaniem budynków w sezonie grzewczym oraz związane z prowadzonym przedsięwzięciem tzw. „emisja punktowa”. Ustalenia planu miejscowego przewidują zaopatrywanie obiektów z indywidualnych lub grupowych źródeł zaopatrzenia w ciepło, w oparciu o źródła energii cieplnej o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz o odnawialne źródła energii. W przypadku zakładów produkcyjnych i usługowych, w przyszłości będzie następować zmniejszanie wielkości emisji ze źródeł przemysłowych – energetycznych i technologicznych w związku z wprowadzaniem energooszczędnych i materiałoszczędnych technologii, urządzeń energetycznych niskoemisyjnych, korelujące ze wzmocnieniem działania organów administracji publicznej coraz skuteczniej wdrażających i egzekwujących prawo ochrony środowiska (w poprzednich latach również spadała emisja z zakładów szczególnie uciążliwych). Na skutek przeprowadzonych procesów termo-modernizacyjnych w obiektach podłączonych do sieci przewiduje się również spadek zapotrzebowania na moc oraz ograniczenie zużycia energii cieplnej, a co za tym idzie zmniejszenie emisji ze źródeł punktowych.

W przypadku zabudowy mieszkaniowej istotnym czynnikiem umożliwiającym zmniejszenie „niskiej emisji”, będzie wprowadzanie odnawialnych źródeł energii takie jak pompy ciepła oraz panele fotowoltaiczne i instalacje solarne.

- Zagrożenie dla powietrza atmosferycznego związane z tzw. „emisją liniową”. W obszarze planu sieć drogowa jest już ukształtowana, projektowany jest dalszy przebieg dróg dojazdowych i wewnętrznych w ślad za nowo realizowaną zabudową. Przewiduje się ogólny wzrost natężenia ruchu pojazdów na drogach, a więc zwiększenie emisji liniowej. Zmiana jakości paliw dopuszczonych do obrotu nie wpłynie w sposób istotny na wielkość emisji analizowanych substancji, ale spodziewana jest redukcja emisji liniowej poprzez zmianę parametrów emisyjnych pojazdów poruszających się po drogach (wprowadzanie na rynek pojazdów z napędem elektrycznym i hybrydowym oraz coraz nowocześniejszych pojazdów spełniających standardy Euro 4 i wyższe). Przewiduje się zmniejszenie okresowego poziomu stężeń zanieczyszczenia powietrza wskutek emisji spalin sprzętu rolniczego, związanego z obsługą terenów rolnych – ze względu na zmniejszenie się terenów rolniczych i stosowanie nowoczesnego sprzętu.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, krótkoterminowe, długoterminowe

5. Powierzchnię ziemi

Obecne zagospodarowanie terenu powoduje niszczenie pokrywy glebowej w miejscach lokalizowanych budynków, dróg dojazdowych, miejsc postojowych oraz infrastruktury technicznej. W wyniku realizacji ustaleń planu miejscowego należy się liczyć z nieznacznym powiększeniem powierzchni terenów zajmowanych przez zabudowę. Należy jednak zauważyć, że ilość nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę została w planie znacznie ograniczona, a część z tych terenów została

wyznaczona w miejscu dawnych zakładów wapienniczych. W miejscach lokalizacji nowej zabudowy nastąpi:

- bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby i jej walorów produkcyjnych,
- dalszą niwelację, plantowanie oraz utwardzenie powierzchni terenu,
- trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną,
- zniszczenie warunków funkcjonowania fauny i flory.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe

6. Krajobraz

Przewiduje się korzystne zmiany w przypadku oddziaływania na krajobraz. Ustalenia planu porządkują działania inwestycyjne na tym obszarze. Założenia planu kontynuują przyjęte rozwiązania przestrzenne przyjęte w poprzednich opracowaniach planistycznych. Na krajobraz będzie miała wpływ forma powstającej zabudowy oraz towarzysząca jej zieleń. Dzięki szczegółowym zapisom zawartym w planie z zakresu wymagań architektonicznych, wskaźnikom powierzchni biologicznie czynnej, nowe budynki i budowle powinny harmonijnie wpisać się w otaczający krajobraz. W celu korzystnego wpisania nowej zabudowy położonej przy ul. M. Prawego w sposób nawiązujący do cech zabudowy przedmieść Strzelce Opolskich, dla terenów: 1-2U-P, 1-3U i 1U-WS-ZP wprowadzono ograniczenia w zakresie wysokości zabudowy i rodzajów dachów (maksymalna wysokość zabudowy 12m, obowiązek stosowania dachów symetrycznych, dwuspadowych z dopuszczeniem stosowania dachów płaskich dla budynków o wysokości poniżej 8m).

Tereny rolnicze i leśne zostały utrzymane w dotychczasowym przeznaczeniu z zakazem zabudowy. Korzystne jest wyznaczenie terenów leśnych stanowiące grunty zrehabilitowane, które urozmaicają naturalny krajobraz rolniczy na tym obszarze.

Ocena skutków oddziaływania: bezpośrednie, długoterminowe, stałe

7. Zasoby naturalne

Nie przewiduje się zagrożeń dla zasobów naturalnych w obszarze opracowania. Są one chronione na mocy przepisów odrębnych. W wyniku rozwoju zabudowy, przewiduje się niewielkie uszczuplenie kompleksów rolnych. Należy jednak zauważyć, że przeznaczane tereny znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy.

8. Klimat

W wyniku realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu wystąpią niewielkie zmiany w wielkości powierzchni utwardzonych i zabudowanych, a także niewielkie zwiększenie ilości źródeł ciepła w wyniku wprowadzenia nowej zabudowy. Ze względu na niewielki zakres zmian nie przewiduje się oddziaływania na klimat obszaru.

9. Dobra materialne

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań ustaleń planu na istniejące formy ochrony środowiska kulturowego. Na rysunku prognozy wskazano obiekty zabytkowe, które zostają objęte ochroną na mocy ustaleń planu.

10. Tereny sąsiednie

Obszar planu miejscowego położony jest w sąsiedztwie zabudowy śródmiejskiej, silnie zurbanizowanej. Bezpośrednio obszar jest otoczony siecią komunikacyjną drogową i kolejową. Po stronie północnej znajdują się otwarte tereny rolnicze otaczające tereny przemysłowej eksploatacji wapieni. Po stronie zachodniej znajdują się również tereny produkcyjno-składowe, teren publicznej

szkoły muzycznej przy ul. Marka Prawego. Po stronie południowej znajduje się linia kolejowa nr 132, za terenami kolejowymi w kierunku południowym znajdują się ogródki działkowe i tereny rolnicze. Od strony wschodniej plan graniczy z terenami zabudowy mieszkaniowej wsi Dziewkowice, stanowiąc jej kontynuację. Ze względu na brak bezpośredniego sąsiedztwa oraz sposób zagospodarowania zbieżny z ustaleniami planu, nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na tereny sąsiednie.

5.3. Przewidywane zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji planu

W przypadku braku realizacji *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej* nie powinny nastąpić istotne, negatywne skutki oddziaływania na środowisko. Obecnie obszar objęty jest niemal w całości obowiązującymi planami miejscowymi, za wyjątkiem części terenów znajdujących się w centralnej części obszaru opracowania, na których wyznaczono tereny usług lub produkcji.

Do negatywnych zjawisk należałoby zaliczyć brak koncepcji rozwoju całego obszaru, która uwzględnia zmiany przestrzenne na tym obszarze.

5.4. Przewidywane transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Założenia *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej*, nie spowodują zmian w transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów na szczeblu międzynarodowym zaliczyć należy:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- Dyrektywa Ramowa UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,
- Dyrektywa 2006/118/E z 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu,
- Dyrektywa Ramowa 2008/98/WE z 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy, Dyrektywa 91/689/EWG z dnia 12 grudnia 1991 w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywa siedliskowa, dyrektywa habitatowa – potoczna nazwa dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, będącej elementem prawa Unii Europejskiej. Razem z dyrektywą ptasią stanowi podstawę europejskiego systemu ochrony przyrody Natura 2000.

Do dokumentów o randze krajowej należą m.in.:

- Polityka ekologiczna państwa 2030, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.

- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.

Uwzględniając specyfikę planu miejscowego najistotniejsze cele wymienionych dokumentów odnoszą się do ochrony środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności. Przeprowadzona w poprzednich rozdziałach analiza wykazała brak negatywnych oddziaływań o charakterze znaczącym na środowisko przyrodnicze obszaru projektu planu i terenów do niego przyległych.

Wszelkie akty prawne oraz pośrednio dokumenty związane z polityką przestrzenną i polityką ekologiczną państwa są zgodne z przepisami prawa międzynarodowego oraz ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi. W szczególności dostosowywane są również do prawa Unii Europejskiej i polityk przyjętych przez kraje wspólnoty. Poszczególne dyrektywy unijne (np. Dyrektywa Siedliskowa, Dyrektywa Ptasia, Dyrektywa Wodna) transponowane są do prawodawstwa polskiego i mają odzwierciedlenie w wiążących aktach prawnych.

Cele Polityki ekologicznej państwa do roku 2030:

- cel główny: rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców,
- cel szczegółowy I - Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego,
- cel szczegółowy II – Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska,
- cel szczegółowy III - Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- cele horyzontalne: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

W realizacji celów środowiskowych dokument często podkreśla istotną rolę planowania przestrzennego jako narzędzia do kształtowania przestrzeni i racjonalnego gospodarowania środowiskiem przyrodniczym. Rolą polityki przestrzennej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa, które to powinno być zapewnione poprzez odpowiednie zarządzanie państwem na wszystkich szczeblach administracji publicznej oraz w podziale kompetencji i zadań, pozwalającym na wyznaczenie celów na każdym szczeblu w oparciu o zidentyfikowane potrzeby, zaś środki niezbędne do ich osiągnięcia dobierane z uwzględnieniem kryteriów efektywności ekologicznej i ekonomicznej. Podkreślona została rola Jednostek Samorządu Terytorialnego, w których gestii powinno leżeć racjonalne gospodarowanie przestrzenią oraz prowadzenie racjonalnej polityki przestrzennej, pomagającej chronić ludność m. in. przed zanieczyszczeniem powietrza, hałasem, suszą, powodzią oraz presją człowieka na środowisko przyrodnicze. Podkreślone zostało również dążenie do poprawy jakości życia, które powoduje stałą potrzebę rozwoju, co jednak jest możliwe tylko dzięki zrównoważonemu korzystaniu z zasobów przyrodniczych. Istotna jest również rola kształtowania i ochrony krajobrazu, które mają wyraźny wpływ na utrzymanie łączności ekologicznej. W tym zakresie planowanie przestrzenne powinno uwzględniać wszystkie istotne elementy krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego, ponieważ tylko w taki sposób możliwe będzie zagwarantowanie prawidłowego utrzymania oraz odbudowy łączności ekologicznej w środowisku przyrodniczym [PEP do 2024 r.].

Planowanie przestrzenne wskazywane jest również w kierunkach interwencji, realizujących cele szczegółowe oraz odpowiadających poszczególnym celom zrównoważonego rozwoju. Rola, jaką pełni planowanie przestrzenne w tych kierunkach przedstawiona została poniżej:

- **Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód** – poprzez m. in. opracowanie i

aktualizację dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami oraz działania, obejmujące kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody i ochronę wód morskich;

- **Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania** – poprzez m. in. ograniczenie niskiej emisji, odpowiednie planowanie przestrzenne i ochronę korytarzy i klinów napowietrzających;
- **Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb** – poprzez m. in. utrzymanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych, przeciwdziałanie zanieczyszczania gleby i ziemi substancjami mającymi negatywne oddziaływanie na zdrowie ludzi i stan środowiska oraz kierowanie się zasadą pierwszeństwa wtórnego użytkowania przestrzeni w procesach inwestycyjnych, która służy m.in. ograniczeniu zasklepienia powierzchni, prowadzącego do nieprzepuszczania wód opadowych i powietrza., w tym poprzez przekształcanie ich dotychczasowych funkcji. Kluczowe znaczenie dla ochrony gleb przypisuje się zasadom planowania przestrzennego, umożliwiającym ponowne wykorzystanie obszarów przemysłowych;
- **Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej** - m. in. poprzez badania dotyczących potencjalnych skutków oddziaływania pól elektromagnetycznych oraz stosowanie instrumentów zapewniających ochronę oraz zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, szczególnie w kontekście planów budowy jądrowych bloków energetycznych;
- **Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu** – m. in. poprzez przeciwdziałanie czynnikom i zjawiskom negatywnie oddziałującym na stan różnorodności biologicznej, do których należą w szczególności: przekształcenia i degradacja siedlisk, zmiany użytkowania terenu, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, zanieczyszczenia środowiska czy rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych, działań zmierzających w kierunku zachowania różnorodności biologicznej, rozwoju zielonej i błękitnej infrastruktury oraz projektów dotyczących ochrony in-situ lub ex-situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych;
- **Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej** – m. in. poprzez prowadzenie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- **Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym** – m. in. poprzez zapobieganie wytwarzaniu odpadów, tworzenie niezbędnej infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów u źródła, aby zapewnić przygotowanie odpadów do ponownego użycia, lub recyklingu, zmniejszanie emisji gazów cieplarnianych z sektora gospodarowania odpadami, przede wszystkim ze składowisk odpadów, wspieranie inwestycji związanych z recyklingiem odpadów, przeróbką i wykorzystaniem surowców z wtórnego obiegu, przedsięwzięcia w zakresie wdrażania gospodarki odpadami o obiegu zamkniętym na poziomie gminnym oraz prace badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe związane z innowacyjnymi technologiami środowiskowymi, dotyczącymi wykorzystania surowców wtórnych i gospodarki odpadami, realizowane m.in. przez podmioty tworzące system nauki i szkolnictwa wyższego oraz ich konsorcja z przemysłem;
- **Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa** – poprzez budowę sprawnego i efektywnego systemu zarządzania i gospodarowania wszystkimi rodzajami surowców mineralnych, w tym surowców wtórnych, w całym łańcuchu wartości oraz posiadanymi przez Polskę zasobami;
- **Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT;**
- **Przeciwdziałanie zmianom klimatu** – m. in. poprzez ograniczenie emisję gazów cieplarnianych, działania na rzecz adaptacji do prognozowanych skutków zmian klimatu, wprowadzanie innowacyjnych technologii, wykorzystania dostępnych źródeł energii, wspierania działań na rzecz

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej

produkcji energii ze źródeł odnawialnych, magazynowania energii, rozwoju hybrydowych instalacji OZE;

- **Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych** – m. in. poprzez opracowanie i wdrożenie dokumentów strategicznych/planistycznych w zakresie gospodarowania wodami, wsparcie opracowania i wdrażania planów adaptacji do zmian klimatu dla obszarów zurbanizowanych, budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji (tam, gdzie to uzasadnione ekonomicznie, ekologicznie oraz społecznie), renaturyzację rzek i ich dolin, renaturyzację mokradł oraz realizacji inwestycji mających na celu ochronę wybrzeża, połączonych z renaturyzacją wybranych fragmentów wybrzeża (wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione, celowe i możliwe) oraz poprzez rozwój zielonej i niebieskiej infrastruktury na terenach zurbanizowanych, zarządzanie wodami opadowymi na obszarach zurbanizowanych poprzez różne formy retencji i rozwój infrastruktury zieleni, ograniczenie zajmowania gruntów oraz zasklepiania gleby, czy zagospodarowanie terenów oraz tworzenie warunków zabudowy obszarów, które są narażone na występowanie powodzi, podtopień oraz erozję brzegów morskich;
- **Edukacja ekologiczna**, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji;
- **Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania** – m. in. poprzez dokonanie bieżącej oceny efektywności i skuteczności udzielanej pomocy, zidentyfikowanie wszystkich znaczących przedsięwzięć środowiskowych realizowanych z udziałem środków publicznych, koordynację priorytetów inwestycyjnych w obszarze ochrony środowiska czy ułatwienie realizacji projektów zintegrowanych [PEP w latach 2009-2012, 2009].

Uwzględnienie ww. celów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu:

Lp.	Dokument PEP 2030 Cel ochrony środowiska	Rozwiązania planistyczne realizujące cel ochrony środowiska
1.	Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód Ochrona głównych zbiorników wód podziemnych przed nadmierną i nieuzasadnioną ich eksploatacją oraz przed zanieczyszczeniem z powierzchni terenu. (obszar objęty planem znajduje się w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP nr 333 i 335.	Wprowadzono w planie ustalenia dotyczące zaopatrzenia w wodę poprzez rozbudowę gminnej sieci wodociągowej. W celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem wprowadzono: – na terenach 2U, 3U, 4U, 5U i U-P nakazuje się zabezpieczenie powierzchni zagrożonych zanieczyszczeniem produktami ropopochodnymi i innymi substancjami szkodliwymi w sposób uniemożliwiający ich przenikanie do gruntu i wód, – nakazuje się wstępne podczyszczenie wód opadowych i roztopowych z terenów dróg przed ich wprowadzeniem do gruntu i wód na zasadach określonych w przepisach odrębnych, – zakazuje się lokalizacji składowisk odpadów. Ustalono zasady odprowadzenia ścieków: – odprowadzanie ścieków bytowych i komunalnych - do systemu kanalizacji sanitarnej, z przesyłem do miejskiej oczyszczalni ścieków, – ścieki pochodzenia przemysłowego i technologicznego należy odprowadzać zgodnie z przepisami odrębnymi, – w przypadku braku sieci kanalizacyjnej gospodarkę ściekową należy prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi.
	Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania.	Ustalono zaopatrywanie z indywidualnych źródeł ciepła, z wykorzystaniem urządzeń o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Dopuszczono pozyskanie energii cieplnej z odnawialnych źródeł energii opartej na energii słonecznej i pomp ciepła o mocy nieprzekraczającej: - nieprzekraczającej 50 kW na terenach: MN, MN-U, 9U-P, 10U-P, 1E i 1IKP, - nieprzekraczającej 100 kW na terenach: MW-U, US-RNL i KK,

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej

	- nieprzekraczającej 500 kW na terenach: 1U, 2U, 3U, US, 7U-P i 8U-P, - powyżej 100 kW na terenach: 4U, 5U, 1U-P, 2U-P, 3U-P, 4U-P, 5U-P, 6U-P, 11U-P i 1U-WS-ZP.
Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej	Ustalono utrzymanie poziomu hałasu w środowisku poniżej dopuszczalnego lub na poziomie określonym w przepisach odrębnych dla poszczególnych terenów. Uwzględniono na rysunku planu przebiegi linii elektroenergetycznych średniego napięcia oraz ich strefy technologiczne.
Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	Ustalenia planu przewidują zabudowę w bezpośrednim sąsiedztwie obecnej zabudowy, z dostępem z dróg publicznych. Nowe tereny wyznaczono w bardzo ograniczonym zakresie. Plan uwzględnia zakończoną w lutym 2025r. przeprowadzoną rekultywację terenów poeksploatacyjnych poprzez wyznaczenie na jej obszarze terenów lasów 1-2L, 5L (obszar przeprowadzonej rekultywacji w kierunku leśnym) i terenu US-RNL (teren użytku łąkowego z możliwością wykorzystania go w kierunku rekreacyjno-sportowym). Zakończona rekultywacja terenów poeksploatacyjnych umożliwia powstanie ekosystemu opartego na cennych walorach przyrodniczych z bogatą bioróżnorodnością. W planie uwzględniono proponowane stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej oraz stanowisko chronionych rzadkich gatunków roślin. Zakazano na obszarze objętym planem lokalizacji przedsięwzięć, które zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska kwalifikowane są jako mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem terenów komunikacyjnych: KK i KDG oraz mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem przedsięwzięć polegających na budowie dróg, infrastruktury technicznej i linii kolejowej oraz terenów: 2-5U, U-P, KK i KDG.
Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	Ustalono zasady w zakresie usuwania odpadów stałych – wywóz odpadów komunalnych na zorganizowane składowisko odpadów, zgodnie z przepisami odrębnymi.
Ochrona powierzchni ziemi	Zachowano tereny wolne od zabudowy – wprowadzono zakaz lokalizacji budynków i budowli rolniczych na terenach RNR i RNL. Nie wprowadzono nowych terenów powodujących rozpraszanie zabudowy.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym pokrywają się ze sobą, dążąc do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, między innymi przez budowę systemów kanalizacji sanitarnej, ochronę powierzchni ziemi, właściwą gospodarkę odpadami i ochronę powietrza, ochronę przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, z naciskiem na ochronę przyrody i bioróżnorodności. Rozwiązania planistyczne przyjęte w projekcie planu miejscowego realizują powyższe cele ochrony środowiska, a opis ich realizacji znajduje się w powyższej tabelce.

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MINIMALIZUJĄCYCH NEGATYWNY WPŁYW NA ŚRODOWISKO

Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych w opracowanym planie można stwierdzić, że projektowane zamierzenia uwzględniają w znacznym stopniu zasady ochrony środowiska, wykluczając bądź minimalizując możliwość powstawania zdecydowanie negatywnego oddziaływania na środowisko. Części negatywnych oddziaływań nie da się jednak uniknąć. Zmniejszenie uciążliwości można osiągnąć przez:

**Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej**

- zdejmowanie i zagospodarowanie wierzchniej warstwy gleby zgodnie z przepisami odrębnymi, przed rozpoczęciem dalszych prac inwestycyjnych,
- modernizacja infrastruktury komunikacyjnej, w tym utwardzenie dróg gminnych i infrastruktury technicznej,
- dbanie o stan sanitarny powierzchni zabudowanych,
- rozbudowę sieci gazowniczej na terenie gminy,
- zmniejszenie zużycia wody,
- nie dopuszczanie do zanieczyszczenia wód powierzchniowych odciekami z przyzmy nawozowych, kiszonek i nielegalnych składowisk,
- stosowanie ogrzewania gazowego, olejowego lub elektrycznego i wspomaganie go poprzez energię odnawialną; promowanie instalowania w gospodarstwach indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących ekologiczne nośniki, w tym niekonwencjonalne oraz wymianę starych, wyeksploatowanych kotłów, na nowe, wysokosprawne, posiadające atest przyjaznych dla środowiska,
- zaopatrzenie w energię elektryczną w szczególności z energii fotowoltaicznej,
- stosowanie materiałów budowlanych o wysokich parametrach izolacji cieplnej; modernizacja termoizolacyjna budynków mieszkalnych,
- ograniczanie emisji punktowej poprzez sukcesywne wprowadzanie do pozwoleń na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza i do pozwoleń zintegrowanych zapisów odnośnie ograniczania emisji pyłu PM10 oraz weryfikacja pozwoleń zintegrowanych pod kątem zastosowania najlepszych dostępnych technik (BAT) zgodnie z art. 216 ustawy Prawo ochrony Środowiska, w ramach możliwości technicznych prowadzenie w instalacjach inwestycji, których celem jest ograniczanie emisji zanieczyszczeń, zmianę wielkości emisji pyłu zawieszonego PM10 wynikającą z zaplanowanych inwestycji (wg harmonogramu rzeczowo-finansowego),
- ograniczanie emisji powierzchniowej poprzez: redukcję emisji z indywidualnych systemów grzewczych, w ramach realizacji Programu ochrony powietrza, wprowadzenie systemu zachęt finansowych, np.: dofinansowania kosztów wymiany źródeł ciepła dla indywidualnych mieszkańców, termomodernizacji budynków oraz likwidacji ogrzewania węglowego w budynkach użyteczności publicznej,
- ograniczanie emisji liniowej poprzez: poprawę stanu technicznego dróg istniejących – utwardzenie poboczy w celu redukcji wtórnego unosu pyłu z drogi oraz działania polegające na ograniczeniu emisji wtórnej pyłu poprzez odpowiednie utrzymanie czystości nawierzchni (czyli poprzez czyszczenie metodą moką przy odpowiednich warunkach meteorologicznych). Działania polegające na utrzymaniu czystości nawierzchni dróg należy realizować zależnie od panujących warunków pogodowych. W zakresie zmian wielkości emisji pyłu PM10 i PM2,5 ze źródeł liniowych, należy wprowadzać przepisy prawne zmieniające parametry emisyjne pojazdów dotyczące zmiany technicznych rozwiązań stosowanych w pojazdach, uwzględniające zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez wprowadzanie na rynek coraz nowocześniejszych pojazdów spełniających standardy Euro 4 i wyższe,
- preferowanie kompostowania odpadów organicznych we własnym zakresie,
- zabezpieczenie najcenniejszych walorów przyrodniczych,
- utrzymanie kośnego lub kośno-pastwiskowego użytkowania terenów łąkowych wraz z właściwym użytkowaniem kośnym,
- zachowanie bezwzględnie priorytetu ochrony środowiska przyrodniczego oraz środowiska życia człowieka,
- podniesienie walorów rekreacyjnych gminy,
- przygotowanie zaplecza sprzyjającego rozwojowi turystyki rowerowej, w tym również wypożyczalni i punktów napraw i stacji ładowania rowerów elektrycznych,

- integrację mieszkańców z zakresu obsługi turystyki, w celu zaspokajania różnorodnych, wzajemnych potrzeb,
- poprawę estetyki wsi Dziewkowice i przedmieść miasta Strzelce Opolskie, przez budowę chodników, wyposażenie w obiekty małej architektury, zieleńce, klomby,
- obligatoryjne stosowanie w panelach fotowoltaicznych powłok antyrefleksyjnych, które obniżają odbicie światła, wykorzystując zjawisko interferencji fali oraz zależność współczynnika odbicia od współczynnika załamania światła,
- wyniesienie paneli fotowoltaicznych i ogrodzeń ponad powierzchnię gruntu – na wysokość umożliwiającą migrację zwierząt (min. 20 cm) – szczególnie swobodnej wędrówki płazów, gadów i mniejszych ssaków
- obsianie terenu mieszkanką traw i roślin zielnych, właściwych siedliskowo na analizowanym terenie (jednorazowo – w okresie eksploatacji teren farmy powinien podlegać naturalnej sukcesji roślinnej),
- wprowadzanie nowych zadrzewień i zakrzewień, preferowanie rodzimych gatunków drzew i krzewów,
- dalszy rozwój monitoringu wszystkich elementów środowiska zgodnie z wymogami prawa polskiego i przepisami Unii Europejskiej.

8. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO

W trakcie sporządzania projektu planu miejscowego rozważano różne warianty rozwiązań zasięgu obszarów przeznaczonych pod nową zabudowę. Zdecydowano ograniczyć jej rozwój do niezbędnego minimum – tylko w rejonie istniejącej zabudowy z wypełnieniem wolnej przestrzeni oraz zgodnie z zasadą określoną w dokumencie Studium aby nowe tereny pod zabudowę przeznaczać stopniowo, proporcjonalnie do bieżących potrzeb. W pierwszej wersji projekt planu uwzględniał możliwość kontynuacji eksploatacji złoża wapieni i margli przemysłu wapienniczego. Jednak ze względów na znaczne już wyeksploatowanie złoża oraz brak planów inwestycyjnych, zdecydowano o rezygnacji z ustalenia terenu górnictwa na rzecz terenów leśnych, łąkowych i usług sportu i rekreacji.

Wszystkie rozważane koncepcje rozwiązań urbanistycznych nie różniły się od siebie w sposób zasadniczy pod względem oddziaływania na środowisko.

W trakcie sporządzania projektu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

9. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU MIEJSCOWEGO

Zapobiegawcze - nadzór budowlany prowadzony na miejscu inwestycji w ramach uprawnień kierownika budowy oraz służby nadzoru budowlanego ze szczebla powiatowego. Winny one systematycznie monitorować proces inwestycyjny, co do zgodności zapisów planu oraz techniczno – technologicznych założeń wykonawczych. Podobną rolę będą pełnić etapowe i końcowe odbiory prac, przeprowadzane przez specjalistyczne służby do tego uprawnione (Straż Pożarna, służby sanitarne i ochrony środowiska).

Analizy kontrolne - prowadzone na etapie po inwestycyjnego funkcjonowania obiektów, przez organy do tego powołane (Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Straż Pożarna, Burmistrz na podst. art. 55 ust. 5 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*) oraz przez instytucje zawiadujące infrastrukturą. Kontrole powinny obejmować między innymi:

- kontrolę i ocenę zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną,
- kontrolę podczyszczania wód opadowych,
- ciągłą kontrolę gospodarki odpadami,

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej

- kontrolne pomiary jakości powietrza atmosferycznego, kontrola systemów grzewczych oraz w przypadku zgłoszenia naruszenia przepisów prawa,
- kontrolne pomiary emisji hałasu na granicy działki lokalizacji przedsięwzięcia,
- kontrolę zagospodarowania terenu zgodnie z ustaleniami planu, przestrzeganie wskaźników zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej,
- analizę i ocenę poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska lub w ramach indywidualnych zamówień,
- prowadzenie obserwacji elementów przyrodniczych wraz z oceną stanu i trendów zmian jakości poszczególnych elementów środowiska.

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji planu powinna zostać określona w zależności od potrzeb – proponuje się sukcesywne jej prowadzenie nie rzadziej niż raz na trzy lata.

Monitorowanie stopnia realizacji ustaleń planu miejscowego następować będzie zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Wymieniony wyżej przepis nakłada na Burmistrza Gminy Strzelce Opolskie obowiązek prowadzenia analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie miasta i gminy. Po uzyskaniu opinii Gminnej Komisji Architektoniczno – Urbanistycznej Burmistrz przekazuje wyniki analiz Radzie Miejskiej w Strzelcach Opolskich, co najmniej raz w czasie kadencji Rady. W zależności od wyników tej oceny, Rada Miejska może podjąć uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych lub zdecydować o podjęciu działań zmierzających do zaktualizowania tych dokumentów w niezbędnym zakresie.

Niezależnie od powyższych działań, gmina powinna zadbać o sporządzenie i systematyczną aktualizację dokumentów umożliwiających ocenę stanu i funkcjonowania środowiska, m. in.:

- programu gospodarki wodno – ściekowej,
- monitoringu jakości wód powierzchniowych oraz zasobów wód podziemnych,
- kontrolne pomiary jakości powietrza atmosferycznego.

10. STRESZCZENIE

Prognozę oddziaływania na środowisko przyrodnicze dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej sporządzono w związku z przystąpieniem do sporządzenia *miejscowego planu zagospodarowania gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej*. Prognozę opracowano na podstawie analizy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania oraz innych materiałów i dokumentacji, jak również danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego w aspekcie istniejących przepisów z zakresu ochrony środowiska. Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu projektowanych ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Obszar opracowania - rejon ulicy Dziewkowskiej, obejmuje część przedmieścia Strzelce Opolskich oraz część gruntów obrębów Dziewkowice i Szczepanek. Są to tereny w przeważającej części silnie przekształcone w wyniku prowadzonej przemysłowej eksploatacji górniczej wapieni dla przemysłu cementowo-wapienniczego wraz z terenami produkcyjnymi, składowymi i usługowymi w rejonie ulicy Marka Prawego i Dziewkowskiej. W części wschodniej obszar planu obejmuje fragment terenów mieszkaniowych wsi Dziewkowice.

Do istotnych problemów ochrony środowiska zaliczono:

- dotychczasowe zmiany środowiska przyrodniczego związane z rozwojem funkcji górniczej, przemysłowo-usługowej i osadniczej,
- zagrożenia wynikające z przebiegu głównych ciągów komunikacyjnych – drogi wojewódzkiej nr 426 oraz przebiegu magistralnej linii kolejowej nr 132,

**Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej**

- zagrożenie zanieczyszczenia powietrza pyłami (paleniska domowe i lokalne kotłownie, które są źródłem emisji zanieczyszczeń w sezonie grzewczym, związane z prowadzonym przedsięwzięciem tzw. „emisja punktowa” oraz drogi lokalne będące źródłem emisji liniowej),
- degradację chemiczną i fizyczną wód powierzchniowych, i podziemnych, związaną z intensyfikacją rolnictwa na terenie wiejskim, w tym zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych w związku z występowaniem Głównych Zbiorników Wód Podziemnych GZWP nr 335 i GZWP nr 333.

Analizując zmiany w sposobie zagospodarowania terenów – związane są one najczęściej z aktualizacją ustaleń planu do obecnego, faktycznego zagospodarowania działek oraz planowanych inwestycji. Sporządzany plan miejscowy w dużej mierze przejmuje rozwiązania przestrzenne z niewielkimi korektami z aktualnie obowiązujących planów miejscowych z 2006 i 2009 r. Ustalenia planu są również zgodne z kierunkami polityki przestrzennej wyrażonej w dokumencie Studium.

W celu określenia sposobu oddziaływania na środowisko wyznaczonych w planie terenów, w prognozie opracowano hierarchię obszarów funkcjonalnych i podzielono je na trzy grupy:

- 1) tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzą uciążliwości dla środowiska,
- 2) tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia wprowadzą niewielkie uciążliwości dla środowiska,
- 3) tereny, na których prognozowane przedsięwzięcia korzystnie wpłyną na środowisko.

Wszystkie te obszary oraz zmiany w sposobie zagospodarowania naniesiono na mapę (załącznik nr 1).

Do terenów, które mogą wprowadzić uciążliwości zaliczono tereny: U-P, KDG, KK i U. Realizacja ustaleń planu miejscowego może spowodować powstanie nowych źródeł oddziaływań na środowisko, lecz nie będą to oddziaływania znaczące. Będą to głównie oddziaływania związane z wprowadzeniem nowej lub zmiany funkcji zabudowy na terenach usługowo-produkcyjnych usytuowanych w rejonie ulic Marka Prawego i Dziewkowskiej, odsuniętych od terenów zabudowanych wsi Dziewkowice. Jednocześnie projekt planu kompensuje te straty poprzez wyznaczenie na obszarach poeksploatacyjnych – zrekułtywowanych, terenów lasów 1-2L oraz łąkowo-leśno-rekreacyjnych. Tereny te umożliwią powstanie ekosystemu opartego na cennych walorach przyrodniczych z bogatą bioróżnorodnością.

W wyniku uruchomienia nowych terenów pod zabudowę usługową, produkcyjną i mieszkaniową zniszczeniu ulegnie biologicznie czynna warstwa gleby oraz nastąpi pomniejszenie terenów rolnych. Jednak straty te nie będą duże, gdyż znaczna część terenów usługowo-produkcyjnych została zaprojektowana na gruntach zdegradowanych wcześniejszą działalnością górniczą i produkcyjną oraz w porównaniu z obecnie obowiązującymi planami z 2006 i 2009 r. zasięg nowych terenów powiększono w bardzo ograniczonym zakresie. Rozwój funkcji usługowo-produkcyjnej i mieszkaniowej spowoduje zwiększenie zapotrzebowania na energię cieplną, co wiązać się będzie ze zwiększeniem emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz zwiększonym zapotrzebowaniem na wodę. Jednocześnie wraz ze wzrostem ilości inwestycji i mieszkańców powiększy się ilość ścieków i odpadów powstających zakładach i w gospodarstwach. Zagrożeniem dla środowiska naturalnego oraz uciążliwością dla ludzi może być również hałas oraz spaliny wytwarzane przez samochody obsługujące nowo powstałe tereny zainwestowane.

W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko w planie wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć kwalifikowanych jako zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływujących na środowisko (z określonymi w ustaleniach planu wyjątkami). Generalnie projektowane zagospodarowanie obszaru objętego planem jest uporządkowane pod kątem segregacji funkcji konfliktowych z wyjątkiem problematycznej istniejącej lokalizacji terenu 1MW-U z dwoma historycznymi budynkami wielorodzinnymi (ul. M. Prawego nr 50A i 52). W związku z sytuacją zastaną projekt planu wprowadza rozwiązania minimalizujące uciążliwość poprzez segregację funkcji

**Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej**

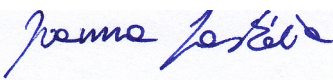
zależności od wielkości emitowanej uciążliwości, w tym ograniczenia dotyczące funkcji usługowych lokalizowanych w ramach funkcji mieszkalnej.

Reasumując, założenia planu uwzględniają występujące na tym obszarze warunki środowiskowe i w maksymalnym stopniu ograniczają negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców, poprzez działania proekologiczne, w odniesieniu do środowiska wodnego, glebowego oraz powietrza atmosferycznego. Projektowane zagospodarowanie terenu nie powinno spowodować pogorszenia warunków naturalnych. Ustalenia planu zasadniczo nie zawierają rozwiązań, które mogą zdecydowanie negatywnie wpływać na środowisko przyrodnicze.

Autorzy:

kierujący – Joanna Jaskóła,

współpraca – Grzegorz Jaskóła

**Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej**

Załącznik nr 2

do prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce Opolskie w rejonie ulicy Dziewkowskiej.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa o ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Joanna Jaskóła

